

הלכה פירות פרק ב

גבירתא

משנה ו עיסה שהיא ס'ג ביצים וחמשה ביצה מה' ביצים דריש מילתא חיב בחלה. והשאר התקח. והוא הוורטקן של שיעור הג'ל מצטרף בשלל הוציאן משם. אבל בירקן והוציא מורטקן מהוכן והור וטרבן אמ'צ' (ומשנת דהא טובין. שהור דיק. אמ' ערבן מצטרפין):

משנה ז מדאורייתא אין שיעור לחלה שיעוריש. ומד'ס בא' יפריש במה'ב א' מכ'ד. אף בלש עיסה גדולה אסור להפיש. ונחתום שרצה להרויח. סגי בשיפויש א' מכ'ח. וכן כל הלש עיסה למכור פת בשוק. ואם מיטא העיסה בשונג או באונס. גם בעלה סגי א' מכ'ד. מדמספיד הבעה'ב האכילה. והבין מריח רק התקח. ואם מיטא במיד גם נחתום א' מכ'ד:

משנה ח מדמטר לנרום סומא לחויין הסבולין לחלה. יכול להפיש מעיסה המפורת על הפסא. והיינו שנינו ביניהם כהני ביצה. דא'ג' לאוהה חצי ביצה עיסה שונגו בעיסה הפסאה. נסבא מעיסה שהיא ראשון. ונעשה אחת חצי ביצה שני. ואם אין אחת חצי ביצה חור הספא להעיסה המפורת שיעוריש ממנה התרומה. דהני ביצה אינה מפסאה לאחרים. ואנ' רבי'ג' מיטא לאוהה חצי ביצה. הרי מותר לנרום סומא לסבול לחלה (יע' סופה ד'ל ע'ב):

כלל דפ"ב מ"א עיסה שנולשה בא' חיבת חלה מדאורייתא. וכל עיסה שנולשה בחו'ל חיבת בחלה רק מד'ס. ובתרווייתו אין חלוק בין שהקפה היה מגדולי א' או מגדולי חו'ל:

משנה ב עפר הבא בספינה לא'י. והוא נושטת. והיא בעצקן מה שורע בזה ובזה חיבת בתר'ס. וב'ש בחלה. רק דיא' דרוקא כשהן של עץ. בעי נקבה ולא בשל חיס. וי' א' אפסא. עיסה שנולשה בא' מ' משקן או בטי פירות. יש ספק אם חיבת בחלה מיהו נולשה בטי פירות לא הוכשרה ונאכלת בידים עניות:

משנה ג אפילו אשה ערוטה. אם רק יושבת שערותה מכוסה מותרת להפיש חלה ולבדן. כשהיא באיש אפ' יושב. אלא לבסוף ערותו. מירו אם א'א לעשות עיסהו במתרה. יעשה נכסומא ולא קבין קבין. מדמספיד ע'ו' לכתן מלהסיקו תחת הבטיליו:

משנה ד הנושה עיסתיו קב קב. רק אם נשבו זה לזה. או אם כולן תוך חלה כלי. ואפי' לאחד אפיה. מצטרפין לשיעור עיסת חיוב חלה:

משנה ה אם הפריש חלה קפח. בין שהחלה העיסה שניין קפח. או שרק א' מהם קפח. אינו חלה כלל. ומתרת לור. וביש החלה נעשה כשיעור ולשה. יפריש ממנה חלה. והשאר מותר:

פ' ויכין טעמא כדפי' רש' ט' פ"ג. הקשה הרמ"ז נפש גאון אחד (הוא המריץ משולל לוי ממודיע) כיון שהרמ"ס כתב שטעול מן הטעמא אי' לך הוי שני וז'ל דברז ט' כתב מן לדוגמא להרמ"ז דכתב שם פ' ח'ל שתי עיסות וכו' [כמו שהעיקר כל לבוט התי"ט כשהוא דשנישן] והנה לוחה עיסה הסואה היא נעשית שני כמו לרש' הכי' העיסה שנתה נחלשט ע"כ וכוונה דמה שהניח התי"ט דברי רש' לור למימרה דברי מתפרשי דברי הרמ"ס דשפי' ידע

התי"ט שאינו טיין להרמ"ס הבינה שנתן נחלשט הוא מן הטעמא ולרש' מן הטעמא אלא הביא דברי רש' לדוגמא לכתין נפש דברי הרמ"ס הבינה עמיה עשה נוסח לעסוק שני וכן ג' עופה ג' נכבד ק"ל. (ז"ל). וצ"ע דלפ' ז'ל למחר דמוקד כבינה אפי' כל העיסה יגע כחורה אלא ע"כ מיעד כשני דמה שכתב הרמ"ס דלפיו כבינה שרי היינו שמינה מן הסבור וותנו נחלשט ומ"ז נכחונו ומוקד מן הטעמא לנכוסה לז' הטעמא עמיה ולפי שנתו ז"ל כמפרש בכותס דלפי הכתובה שיה פליגי מתני' וברייתא דמתני' סברה דאכור לנרום סומא כו' וע"כ תוך לוקח הטעמא עמיה וא"כ אי אפשר אלא בשתי עיסות נרום סומא כו' וכן י"ל שהרמ"ס מפרש בכותס כולם סוגיא דמתני' מר סבר ומר סבר כו' דקאי אמתני' וברייתא דולא כרש"י שפיר' דקאי. על ר"א שיה עיסה נרום ועשית שני וספק בברייתא מתוך דק"ל מותר לנרום כו' כו' י"ל שהרמ"ס מפרש מתני' פתח מכבינה טעמא מפרש וכתור אפי' כבינה ז'ל מפרש שיעת גמ' כמ' דוק':

תוספות יום טוב הלה אוכלין עראי פרק ג ר' עובדיה מברטנורה

ציונים
א אוכלין עראי. מ"י פ"ה חז"ל מבינים ה"ל. מהב עיון קפא טור ורש"י וז"ל עמ"ס מ"ד: נגללה. מ"י ע"ה ס':

פרק ג א אוכלין עראי עד שתתגלגל. שהעורב יפה לפי שאין שם עסה עליה קודם לגלגול: ותמטמטם בשעורים. לפי ששם השעורים מתפרדת ואינה מתערבת יפה כעסה של חטים אלא ממטמט ביד: חיבת מיתה. דנגמרה מלאכתה ועבול הוא

פרק ג א שתתגלגל בחטים ותמטמטם בשעורים. והסוכמטם כמטין ועבולת שועל ושיפון כשעורים. רמז"ס פרק ח' מהלכות כמורים: [ותמטמטם בשעורים. לשון הר"ב לפי ששם השעורים מתפרדת וכו' אלא ממטמטם ביד. וכן לשון הר"ם ומסיום ועוזבו. והוא טעום סופר ולרין להיות ומערבו. ולדבריהם נראה לי דלשון ממטמטם הוא מלשון ארמי כמו עמוטין פלשתיי בפרשת תולדות. ואכתיו ע' שיה למה בזה שהיה לו לומר ממטמטם לך נראה לי יותר מה שכתב הרא"ש ע"פ

תוס' אנשי שם
פרק ג א במשנה שתתגלגל. משמע שקף על העיסה אכל המטמטם קאי אהנה מלוא קאמר התמטמטם וז"ל נזהר שיה עיסה. וברש"י ג' שהגלגול קאי אהנה וכו' כ"מ נכחונו וכו' נכ"ז: בר"ב ד"ה אוכלין כו' שהעורב כו'. משמע דמ' דלגלג' להמרח דחטין דעורבו לגוף בלא לשה מתדבקין למד' א' לך מיר אכור ערמי משה"כ כשעורים על שילוט חזו קרה עמיה וי"מ דנגלגול לקולא דהוא גמר הלישה וכו' ככ"ז:

פרק ג א אוכלין עראי מן העיסה עד שתתגלגל בחטים* ותמטמטם בשעורים (ג). גלגלה בחטים. ומטמטמה בשעורים האוכל ממנה (ה) חיבת חז"ל. א אוכלין. גמ"ס ז"ל כל פסק. שהתגלגל נירוטמי שתתגלגל. בסנה נמש"ג סמט. מיתה

ח"ס ד"ה והתמטמטם כו' טעום סופר כו'. בערוך אהה ג"כ כ"ה מ"ה מת"ס ודבר רחוק שהט"ס סבול כפי' הר"ם נבל ג"כ כ"ה: הערוך ויהר רחוק למר שהר"ס העיקר ל' הערוך ולא הרגיש מה"ס שבדבריו ולא ידעתי מי הכריחו להח"ט לומר שם ט"ס מאחר שסבול מוקד שפיר כהויינו דה"ק דבעיסה של חטים דרך ללו ולגלגל יפה יפה אכל ששעורים אם יונג וינגללו יפה הוא מתפרד ולכן הוא משטמטו היה כלו' מהקד ומתברר קיה קמח נמש ועשהו קי' כומר שאני מנגלגל עפי. (ז"ל): בא"ד שדור"ל מטה' אלא ידעתי מה רש"י הביא שם כ"ה הורוהו וכו' המוד עממסה את הל' כו' והוא גני כוזה כנגלי ר"ס אלו שברין ודברי רש"י שם הוא לאפקי' דלא חימה מני' המעשה י"ש. וגם לשון קומטוס חקר בכל הא"ס

מלאכת שלמה
ע"כ ז"ל: האוכל ממנה חיבת מיתה. דהנגלגול לחלה כמו המירוח לתרומה נכון. והכח כר"ס שירי' וז"ל ה"כ כיון שהיא טומנת את המים מנזהה מלה ובלבד שלא יא' שם חמשת רבעים קמח וכן הגרסא בספרים יש"ס והכי משמע בירושלמי דכשאינו יליט כיון דלפין זו שיעור במק"ס שגלגל זו המים ועשוי פירודין פירודין דמי לקמח דמי לעיסה דמי לעיסה דרואי להפריש ממהה חלה דמי לקמח דמסרף שחר הקמח ויכול להביא מן העלום על שאינו יליט אבל אי עילוט איכא שיעור אינו יכול להביא חלה על שאין עילוט דחשיב בלפי פסיה ולא מנסרף ור"א' להיות לן למינרם הכי דביירושלמי פליגי זה אמוראי דאיכא מ"ד ר' עקיבא אי דתקן לשתן נקמן נש' בתרא הטל חלה מן הקד ר' עקיבא אומר חלה והכא גמי נקמן מים בקמח כיון שלא נגלגל ולא טמטם פשיטא דלפין כאן אלא מעט קמח עילוט דקמחי ובלבד שלא יא' שם חמשת רבעים

פרק ג א אוכלין עראי (א) שיה' העיסה נלושה יפה: (ב) עיסה שעורים מתפרדת ואינה מתדבקת יפה כמטין ולהבי' סגי במהדבקת קלה כשדחקת ומטמטמי

פרק ג א אוכלין עראי. אבל קבע אכור כמו לפניו מפשר דקודס גמר מלאכה מותר בערואי אכור בקבע כדמין פ"ק דתעשרות. ובירושלמי דהבא יוכיב עמיה דבקבע אכור שמה יעריס לשפטר תן החלה ע"כ ונראה דהיינו נמי עמיה דתעשרות דהסא נמי אינו אלא מדרבנן לאכור בקבע כדפי' רש"י בנכרית ד' י"א והיינו תמוס שמה יעריס. אבל הרא"ש פירשוו כהב דהבא אי לאו מעט שמה יעריס לא היה לנו לאכור רש"י. קבע דקודס נגלגל דמי שם עיסה עניה וז"ל לתמוה קודם מיתו פ"ב. אף הגמ' אמתי לא דמי ההם נמי מדאורייתא דגן בעיקר דאינן נשבלים לאו דגן הוא. ולדכבה הכא אמתי' משטמטת המים מנזהה תמס וכו' ובתב ה"ס דמנחית מים קריין בה ראשית פריסותימס פ"ב וכ"כ הרא"ש ו' אמת' שם עיסה עניה. ומעטס נמי נראה דמחית המים לפניו חלה דמי כמנפש שקדומו נשבלים דהוי מעטס ה"ס בתלם וקודם נתינת מים לא דמי לתמוה נשבלים דהסא ודאי אתי לידי

חלה אוכלין עראי פרקג

תוספות יום טוב

ק

הוא כמיתה: מנבתה הלתה. תקנת חכמים היא בעסה טהורה למחר להפריש חלה בעתה כמח העספה דעיקר מנה ("הוא להמתין עד חתך גמר ליסה: ובלבד שיהא שם חמשת רביעיים קבה. בהעברנו במים דכפוחות מהן לא הגיעה העסה לכלל חיוב חלה. ואיח ספרים דגרסי ובלבד שלא יהיה שם חמשה רביעיה קמה כלומר שלא יאלחו חמשת רביעיה קמה שלא נהעברו במים. לאח נשאלו חמשת רביעיה לא נפטרנו בחלה שהפריש קודם שנחגגלו. ובירושלמי מוכיח שאם אמר ה"ז חלה על השאור ועל העסה ועל הקמח הנשאר לכשתחגגל העסה כולה תקדש וזו שבידי לשם חלה הרי זה מותר. וכן ילמד אדם בתוך ביתו לגשים לומר קן כשמפרישות חלה מיד אחר גלגול העסה קודם עריכת הלחם:

ב נדמעה עפתה. נהעבר בה תרומה בפחות ממאה חולין: בשגלגלה חייבת. דכיון דנחמיבה בחלה כבר חו לא פקע ע"י דמוע: עד שלא גלגלה תעשה בטומאה. כיון דאפי' אם תעשה בטירה אין הכהן רשאי לאכלה מפני ספק שטולד בה. יכול לטמאה מיד קודם גלגול: משגלגלה תעשה בטירה. אם טולד בה ספק לאחר הגלגול אכור לטמאה דחולין הטבולים לחלה כחלה דמו. (פ' ב"ר סי' ה')

וה"ל מתלה מ"ז פרק בתרא דגדה. ומ"ש הר"ב ותרומה תלויה פ"ח דתרומות כרבן גמליאל היו ליה לכחוד ותרומה תלויה אכור ותרומה

רביעי קמה ויחי: היו חיוב חלה והא אין צניעט כשעור אלא ר"ע היו ור' יוחנן מוקי לה ככולי עמלא דכהני ראשית עריסותיכם כלומר בראש עריסותיכם דהיינו משתיל לה המים וכתבו הראב"ד והרשב"א ו"ל לא שיהא עיקר התמיה משתתן המים דא"כ יהא אכור באכילה עראי מן העסה משתתיל לה המים ותק אוכלין עראי מן העיסה עד שתחגלגל בחמים וכו' נלגלה בחמים וכו' האוכל ממנה חייב מיתה אלא כראש דמדאורייתא משתנה מים ראוי לחלה שאם לא קן מה צינה לקמה האן וכאן אינה עיסה ומ"מ הוקבעה לחלה ובאכילה קבע אכור אכל לאכול עראי שרי וזה אכור באכילה עראי עד שעת גלגול ולא עמיסוס האי כדני' והאי כדני' שהיה ערם נמורה וענין שאמרו גברין שאיט קובע לתרומה ולתעשרות ליאכר באכילה עראי עד שימרח ע"כ עכ"ל ו"ל. ועיין בפ' ה"ר שמסון ו"ל שכתב ו"ל דעמנו סופר הוא בירושלמי דלדבריה מחני רבנן ולא ר"ע ע"כ ע"כ. ובירושלמי סניג ר' יסודה בן בתירה אמתי' ופ"ל דאפי' אחר גלגול מהר לאכול ממנה עראי עד שתעשה מקרנות מקרנות וההם מפ' עמתי': כיון שהיא ותרומה וסי'. עיין בהר"ן ו"ל פ' האומר דקדושין דף תרמ"ט: ובלבד שלא יהא שם עיקר ועיקר דלמאן דגמס ובגוד שיהא שם קבע דהא הניח לה הדא ימנא בפירקין דלעיל ה' רביעי קמה הייבין בחלה: ב נדמעה עיסתה. נאשת בהן מיירי דמדומע ותרומה מותרין לו. ותרומה פגורה מן החלה כדאיתא בספרי: עד שלא גלגלה. ס"א נלגלה וכן ככולה מתני' נר מנוצר: שהמדומע פטור. דקסבר חלה בזמן הזה דרבנן ואחי דמוי רבנן ומפקע חלה דרבנן: ומשגלגלה הייבת. דכיון דתהייבה חו לא פקע ועוד דלא לידמענה לכחלה לאפקועה: משגלגלה תעשה בטהרה. דחולין הטבולים לחלה כחלה דמו ותרומה תלויה רבי'

מיתה. כיון שהיא נותנת את המים מנבתה חלתה ה. ובלבד שלא יהא שם חמשה רביעי קמה ה: ב נדמעה עיסתה ה) עד שלא גלגלה פטורה. שהמדומע פטור. ומשגלגלה חייבת ה. ג נולד לה ספק טומאה עד שלא גלגלה תעשה בטומאה ה. ומשגלגלה ה) תעשה בטהרה ה: הקדישה

ח"ג. שלא יהא נד"כ ור"י שהיא וכל מהנ"ל. חמשה רביעי נד"כ חמשת רביעי וכל נתינת. ונל"ג ור"א. ב ומשגלגלה תעשה נד"כ משגלגלה תעשה.

צ"ל חלה ו"ל. לפי שאין עיסת העשורים נדבקה יפה לפיכך נקראת לישנה עמוטוס: ובלבד שלא יהא שם חמשה רביעי קמה. [עיין מה שכתבתי בפרק קמח מ"ד]. וכתב הר"ב בשם הירושלמי שאם אמר הרי זו חלה וכו'. וכתב הר"ש אפי' חלה זו לא הוי מוקף לקמה המתערב בעיסה אח"כ.

מ"מ כיון דהויא עיקר העיסה מוקף. סגי בכתי: ב שהמדומע פטור. עיין מה שכתבתי בפ"ק מ"ד: עד שלא נלגלה תעשה בטומאה. וספק זה שטולד בה הייט ספק טומאה לחולין דהא עד שלא נלגלה אכתי לאו טבולין לחלה ניבאו. הר"ש וחס' גדה פ"ק דף ו. ומ"ש הר"ב דטעמא תמוס דל"ף כאן הפסד כהן ומשמע דל"ף לאו הכי הוי אכור לעשות בטומאה אפי' לחולין שעדיין אינם טבולים לחלה. כבר כתבתי

בזה בסוף פרק חמישי דשביעית דטעמא דמ"מ סופו לבא ליה חיוב חלה. ולפיכך אף למשנה אחרונה אכור לטמאי צידים ולדברי הרמב"ם שכתבתי שם אפי' לגרוס נמי אכור: תעשה בטירה. פירש הר"ב דחולין הטבולים לחלה כחלה דמו. מפ' בגמ' דגדה ד"ז כל שודאו מטמא חולין גזרו על ספק משום חולין הטבולין לחלה לאפקו טבול יום כיון דלא מטמא ודאו חולין לא גזרו עליו משום חולין הטבולין לחלה. כי היכי דלא תקשה אמ"כ פ"ד דמס' טבול יום. לשון רש"י הוא דפ"ק דגדה אכל הר"ב שפסק במ"ח לגרוס לה טומאה. כ"ש לטמאה צידים. והכי לישנא דגמ' גדה.

חולין

שימור טומאה ור' אליעזר הוא לסבר הכי בפ"ח למסכת תרומות ובספ"ק למסכת פסחים אכל ר' יאושע פליגי עני'. ופ"י הרמב"ם ו"ל משגלגלה תעשה עניינו שתגמר כמות שהיא ולא יקפיד בספק טומאה שטולד ע"כ. ורישא דקתני עד שלא נלגלה בטומאה חולין דהא עד שלא נלגלה אכתי לאו טבולין לחלה ניבאו וסיפא דקתני ומשגלגלה בטומאה חלה ועיין בפ"י הר"ש ו"ל. ור"ל הר"ש טריליו ו"ל טולד לה ספק טומאה טולד לה ספק הטובא אף בחולין כגון שהיא דשניין אם קודם גלגול נולד ויכל לגרוס לה טומאה ודאית ואין לאכור משום מטמא ותרומה דקודם גלגול אכתי לא פתיחא בה חלה כמו המפרשים לתרו קמח דלא עשה ולא כלום והפסד כהן נמי ליכא כיון דטולד לה ספק טומאה כבר בן כתבו תמוס' ו"ל בפ"ק למסכת גדה ואינו בן דמשמנה מים פתחא בה חיוב חלה כדלעיל אלא דתמוס' טעמא בירוש' דכאן הואיל ואי אתה יכול ליתנה לבקן ככהנתו אתה רשאי לטמאה פ"י דלא תשיב חלה דידע כ"כ ושרי לטמאה טומאה ודאית כשארית ספק טומאה קודם גלגול דספק טומאה שאירע בה ספק הטובא אף בחולין הוי ובודאי דלא מני' אכיל לה כהן שהרי טולד בה ספק טומאה אכל אם לא טולד בה ספק טומאה עד אחר גלגול תעשה בטירה אחי כי הויא דתמן פ"ר י"טמחל בע"ר דלוח בנזירין עם ישראל השעש פירותא בטומאה משום דמסייע ידי עוברי עברה אפי' שעדיין לא נגמרה מלאכתן וטעמא דראוי לתרומה הוי דלמני דחל עם תרומה קודם גמר מלאכה כדאשכחן מעשר שהקדימו בשבילן דלכור באכילה קבע הכא נמי אכילה קבע אכורה וכן דעת רש"י ו"ל בפ"ק דגדה במקחא טמאה ורביעי שמסון ו"ל לא כתב כן עכ"ל ו"ל. ובירוש' איכא מאן דבטי' לאוקומי למתני' דקתני קבי טולד לה ספק טומאה עד שלא נלגלה תעשה בטומאה והייט דיעשה כולה צימד ואף נדאכא

ציונים
כיון שהיא נותנת. מ"מ
ע"כ טולד ע"כ ע"כ:
ב נדמעה. מ"מ ע"כ ע"כ:
נולד לה. דגה ו. חס' פ"ד
דף ט. הר"ש פ"ג ט ע"כ ע"כ
פ"ג מ"י ע"כ ע"כ:

הוספות רע"ק
פ"ג משנה א (אח"י ין)
בהר"ב ד"ח
ובלבד. ועל הקמח
הנשאר) ולא הוי דבר
שלא בא לעולם דכל
שבידו לעשות בן ילגלגה
לאו כמחומר מעשה דמי:
[וא"י יא] שם בהר"ב
בא"ד קודם שייכח החלה)
ספני שמעברות קמח ע"כ
הנקודות בשנה ששורכים
אורה וששים מין כבודות.
שארנו קמח נעשה עיסת
וא"פ שאין מעריבים בכל
א' וא' ה' רביעיים קמה
כיון דכין טולה איכא ה'
רביעיים התמור מצדן ואפי'
הנזאי אינו מוטיל אם
הושלכה לאור. הר"ש:

תוס' אנשי שם
הוא מ"ז ע"כ ה' המיהו חס
ג"כ כוונה הר"ש שהיה
המ"ט וזה דלא אמת
היא. (ר"ב):
ר"ב ד"ח כנבדורת הלכה
קמח טי'. אף למ"ל
דעת הר"ב ילגלגו הוא
פחות מממנוס מ"מ משמע
דמתנת המים פחות מגלגול
וא"כ ה' אפי' נומר דמתני'
הא גומי' קמ"ל דאף קודם
גלגול דלא נאכרה בעראי
עדיין מותרת להג"כ חלה
וכן ע"כ הר"ב ד"ח והרשב"א
סוכא מ"מ' כאן. אלא
דכ"כ וה"כ והר"ש אפי' כתב
ב"כ ע"כ דכ"כ הירוש' פ'
אלו שוכרין ועיין בפ"ג
דגדה. לאיתא שמיטתמי
והעלה דעת הר"מ דמתני'
עיקר המתנה לפרטי המלת
העירום אף קודם שנאכרה
בעראי כדכתיב ראשית
עריסותיכם ע"כ:
ב תרי"ג ר"ה ע"ד שלא
סי' ה' ושביעית וטעמא
דמ"מ טי' כ"ל. (כ"ד):

משנה ראשונה
דמעשר שני מן הבית וז'
מלס והלכך בן שייך הכא
קביעות בית וה"ל
לשאלה: כיון שהיא
טמאה את המים מנבטה
הלסה. וכפס כ"ל בשם
בירושלמי שראוי להפריש
מיד ולומר ה"ז חלה על
השאור ועל הכיסה ועל
הקמח כשתחגלגל טובה
וט' פ"כ. והר"ב דלפ"י
איט מל קדושת חלה פד
שתחגלגל ואם נאכרה
החלה קודם הגלגול לא
מחייה חלה כמ"ש הר"ש.
וא"כ בחלה תקנת חכמים
שעיקר תקנתה היתה
למחר הפירשת החלה מתוי'
אכל המלך שנתפסקה
לוא דענה אמאי
לה מוקי לה דאין ה"ל דחאך הגלגול מביאה לחלה ומקפסה. ונכנה דר"ל אם טמאה העיסה וא"ל להקפץ בעיסה דקמח וסאור בני עיסה כדפי' בפ' נולד לה ספק טומאה. ואל

יבין ישראל תפארת יבין

יבין
ליסה (י"ד ע"ז ס"ג): ו) נהעבר בה תרומה ואין ק' לבעול ובחלה בזמן הזה מיירי שהיא מדרבנן דל"כ לא אתא דמוע דרבנן ומפקע חיוב חלה דאורייתא: ז) דמרבד נחייב בחלה חו לא פקע ע"י דמוע דרבנן: ח) מדב"ל אכור כהן לאכלה: ט) בטולד לה ס' טומאה משגלגלה: י) דעיסה זו הטבולה לחלה כחלה דמי שאפי' תלוי' אכור לגרוס לה טומאה

ישראל
י"ל דתמא טומאה אינה אלא בעיסה שיד הכל מתעשרין בה אחת לשם אחת וטובה ואחת לחם ואחת פתים עכ"כ ומתיריה עד אחר גלגול ליהא חמשה טובי האי. ואפי"ש בעטתה שחל קדושת חלה אינה מוקפת לפיכך לית לן בה כיון שכפשת קריאת עם סימה מוקפת וכל"ה הר"ש. ולא דענה אמאי לה מוקי לה דאין ה"ל דחאך הגלגול מביאה לחלה ומקפסה. ונכנה דר"ל אם טמאה העיסה וא"ל להקפץ בעיסה דקמח וסאור בני עיסה כדפי' בפ' נולד לה ספק טומאה.

תפארת
הפירשת חלה: ד) קך תקטו חכמים למחר להפריש חלה שנוא העמא בעיסה: ה) שלא יהא נשאר בעריבה קמח שלא יילט עדיין כדי שימור חלה. אכל בהמה מוקדם שנופרשת חלה נס הקמח שיהדבק אח"כ בעיסה והיה הולא. מורה חלה דידן דא"כ למחר להפריש מחשש שמוא העמא בעיסה אח"כ דהרי בלא"ה עמאה לא יפריש החלה עד אחר גמר

יבין
יבין חלוקה לוקים החלה פד אחר הגלגול יש לחוש לטומאה. י"ל דתמא טומאה אינה אלא בעיסה שיד הכל מתעשרין בה אחת לשם אחת וטובה ואחת לחם ואחת פתים עכ"כ ומתיריה עד אחר גלגול ליהא חמשה טובי האי. ואפי"ש בעטתה שחל קדושת חלה אינה מוקפת לפיכך לית לן בה כיון שכפשת קריאת עם סימה מוקפת וכל"ה הר"ש. ולא דענה אמאי לה מוקי לה דאין ה"ל דחאך הגלגול מביאה לחלה ומקפסה. ונכנה דר"ל אם טמאה העיסה וא"ל להקפץ בעיסה דקמח וסאור בני עיסה כדפי' בפ' נולד לה ספק טומאה.

יבין חלוקה לוקים החלה פד אחר הגלגול יש לחוש לטומאה. י"ל דתמא טומאה אינה אלא בעיסה שיד הכל מתעשרין בה אחת לשם אחת וטובה ואחת לחם ואחת פתים עכ"כ ומתיריה עד אחר גלגול ליהא חמשה טובי האי. ואפי"ש בעטתה שחל קדושת חלה אינה מוקפת לפיכך לית לן בה כיון שכפשת קריאת עם סימה מוקפת וכל"ה הר"ש. ולא דענה אמאי לה מוקי לה דאין ה"ל דחאך הגלגול מביאה לחלה ומקפסה. ונכנה דר"ל אם טמאה העיסה וא"ל להקפץ בעיסה דקמח וסאור בני עיסה כדפי' בפ' נולד לה ספק טומאה.

ח הנוטל שאר. מ"י פ"ט
ה"ב נכנסים ה"א טעמים
פ"א: מ" כ"ו צ"ב ב"ו. מ"י
פ"ח מה"ל מפני כ"ב ו"ט
מה"ל תפוחים ה"א:

תוספות חדשים

פ"ג משנה ה' (ה"ב ד"ה)
ואם לאו כ"ו ועשרת
טלה עטולה לתלם. וכל
בממ"ס והל"ט ופ"ג
פוסקים ופסוקי שאל טעם
למה אינו מפריש רק לפי
תפוח

חדושי מהר"ח

פ"ג משנה ח' (ב"ב ד"ה)
אם יש לו פרנסה
תפוחים אחר כ"ו ופסוקים
הענינה שיש בה השאר
כ"ו כ"ב ל"ג ש"ל ופסוק
או ופסוק וי"ב במשנה
דלקמן וד"ק:

תוספות רע"ק

משנה ה' (א"ח י"ד)
ק"י: כ"ד ה"א י"ט
ל' . מהפשת רביעית' א'
שיש לו עינה אחת
שמתחייבת בהלה מ"יש
י"ו ולא היו כמפריש מן
החיוב על הפסד שאין
השאר בשל בעינה אחת
כעיקר דאוריית'. ה"ט.
ובמסנה שאח"כ בייתי
מסיק פיירו כשהפסד
היוב או דמפריש החלה
מ"י: תרומה נדולה ואח"כ
קניה מן השוק מ"ח
היו רק דמאי ומפריש
מ"ב: על דרבנן. או
לפ"ד יש קנין לעובר
ברביב קניה מעובר
כוכבים. ה"ש :

תום אנשי שם

נארו ומס' די נקטם
מסו שהאור נגד אחר
הקטנים ולא בשאר מ"י.
(ה"ל) וי"ב כ"ה מלה להרשב"ן
דפסק כרשב"ג דם נחשים
ואורו בעיני שם נחשים
כשיעור אבל בשאר מינין
בעיני יסוף רובן מן הדגן
ועיין בהר"ח פ"ט
[ב"ב ד"ה א"ב י"ב כ'
ש"ה ירמבו כ"ו. ע' תפוח'
בס' הר"ש שאין תפוח בעל
בעינה. ועמ"ל דשאר
ועיסק או אינו מיני לעיני
זה דלולין בטר טעמא.
אלא אם יש בעינה ס' נגד
השאר אע"ג דמתקן מ"ט
בעל מן הסודו ואינו יכול
להפריש ממקום אחר אלא ע"י
צירוף וכן בעינה אחת אינו
יכול להפריש ממקום אחר
שלא ע"י צירוף אלא"כ ליכא
רובא דשעורא. (ג"כ):
ב"א' ומק"ב. ל"ב גס
נפ"י הר"ל ולפירוש הוא ט"ס
ו"ל ומק"ב ו"ב כ"ב. ועי'
מ"ט בס' הר"א. וכ' שד
ה"ט ופ"ג ופ"ג ופ"ג ופ"ג
היו העיסה שהורמה תלמה
מפסקת. הא אצ"ר: כ'
בשרא דבר שמוכרת מלוח
באמצע מתקנין ועוד יוכל
לקנות ע"י סל למ"ד הסל
מק"ב ע"כ: ד"ה ואם לאו
כ"ו כ"ו עטולה לתלם. עי'
ת"ח. ומ"מ אם מפריש
ממקום

בדגן כשיעור חלה. [אם יש לו פרנסה במקום אחר. אם יש לו קמה אחר חוץ מעטה זו מביא קמה כשיעור שאם ירפנו לשאר זה שחייב בחלה יהיה זו חמשת רביעי' שהוא שיעור חלה. ולש עטה ומערב עם העטה שיש בה השאר ומוליכה ממנה כשיעור חלה שצריך להפריש מ'חמשת רביעים: ואם לאו. שאין לו קמה מוליכה חלה ("אחת מ"ד על כל העטה דטבל אוסר בכל שהוא במינו. ונעש' טולה טבולה לחלה: [זיתו ביסק. וזיתים טבעל הבית מלקט. ולקיימת הזיתים קרויה מסיקה: זיתו נקוף. וזיתים שעניים מלקטים. כמה דלח אומר (ש"עיה יו) כנוקף זית שנים שלשה גרגרים. והם פטורים מן המעשר (* ג'דו' חמ' . המעשר

ח הנוטל שאור מעיסה שלא הורמה חלתה (ב). ונותן לתוך עיסה שהורמה חלתה (ב) אם יש לו פרנסה במקום אחר (ב); מוציא לפי חשבון (ה). ואם לאו מוציא חלה אחת על הכל (ו): [אם יש לו וכו'. מ"ש הר"ב כשיעור חלה. עיין מ"ש בזה בפ"ק מ"ד]: מוציא חלה אחת על הכל. עיין ח"ג. מ' כיוצא בו זיתו מסיק (ו). שנתערבו עם זיתו ניקוף (ה) ענבי שלמה

החמשה מינים ע"כ: [ח הנוטל שאור מעיסה וכו'. ופי' הר"ש שירי"ל ז"ל מעיסה שלא הורמה חלה והיה זה חמשה רביעים שיעור דמיוניי בחלה והפריש ממנה כשיעור מועט דהיינו רובע לשאר קודם שהפריש החלה בענין שהשאר הוא עגל ונתן לתוך עיסה שהורמה ואפי' שהעיסה שהורמה חלתה כ"כ גדולה שהשאר של עגל כנגדה היו אחד למאחז ועוד. אם יש לו פרנסה ממקום אחר. מפי' צירולמי מביא ד' רובעין ומשך כלומר אם לא באולה אותה שהפריש ממנה השאר ששאריו זה ד' רובעין מביאה ומחברת צו עד שהיא נטמאת ואפי' אם נכלה מפי' צירולמי מביאה עיסה של ד' רובעין שלא טבלו מעולם ומביאה אלא זו כדי שיהא מוקף אע"ג שאין בה שיעור חלה ד' רובעין וצריך אלו לנרף הרובע של עגל שצבאן כדי שיהי' בה שיעור עיסה כיון דמשך השנין כאלו הרובע כמון לה ומפריש מזה שמיני' כדי חלה דוקא לה"ה רובעין וטעמא משום דשך דבר תורה כדלח"ה בירוש' ולפי חשבון היינו דמפריש אחד מ"ד כשיעור עיסה ראשונה וא"ה א"ך מתערף והרי עיסה שהורמה חלה מפיסקי הא ליתא דתקן לקמן בפ' בתרא דבר שהורמה חלה ובאמצע מתערף ואם נשך לומר והלא השאר הזה בטל במישו ויהי' מתערף והלא מפריש אחד מהחיוב על הפטור ולדין דלחין כאן שיעור אלא עם השאר המערב ומפיקור על הפטור הוא ואין כאן חיוב תריץ דהיינו חמרא דטבל כדתיי' סיפא דמין צמינו בכל שהוא הילכך בליסורו עומד בכל מקום שהוא. ואם לאו מוציא חלה אחת על הכל. דלפי' החולין המתקנים השנין לכו ממי טבל וטעמא מפי' צפ' בתרא דע"ז דטבל ליסורו כהיתרו מה היתרו בתמה שהוא כדמחול דחמס חלה שפירטת את כל הכרי אף ליסורו במשמו כ"ל דלא למורי דין קדיל דמן החורה בומר והלא השאר הזה בטל במישו ואכזבחה בעלמא כדי שיתו' ולא יקלו על גזרת המלך ולומר מה לנו ולהפרישו בטל הוא הלכך כשהערב אפי' עם אלק לא בטיל וצריך להפריש כאלו טולו עגל וכי חומא דך טעמא שיהא לתרומה אבל לתרומה מעשר דים שיעור

יבין ישראל תפארת יבין יבין
והוא שיעור חלה ממין החיוב אע"ג שרוב העיסה ממין הפטור חייב [י"ד ס' ש"ד ס"ט]: (בב) ר"ל בטל השאר מעיסה שיש בה שיעור חלה. וה"ה ב"איש שאור רק עיסה אחרת שהיא עגל כד' דינה: (בב) וה"ה אריפא [י"ד ש"ד ס"א: יבד]: שיש לו עיסה אחרת שלא טבל חלתה: (בב) ר"ל

אינו הופך את חלה הנכירה גורר את האורז לטוב כהמים וצ"ל דלקמן מ"ג כתבו ר"ה להרמב"ן: [ח ונדרין] לתוך עיסה. מדלא קתני ומיין בה עיסה שהורמה חלה משמע דהכא לא איידי מדין חומתא אלא מדין תפוחים עגל לחוד דומיא דענבי צירי עם ענבי עוללות דבשמן ואפי' לאשמיטי' דכשיש לו פריסיה שרי ואם לאו אוסר כ"כ כדאמר בב"ב. ומייה במימון כתי דויא הכי דלפי' נחמתי' כבר בטבל ויש פריסיה אינו מפריש אלא לפי חשבון חלה דלא אמרי' כבר נעשית טולה עגל דלא אמרי' תחובה נעשה נבלה אלא בביטול כתי' כ"כ דפ"ה דתקנות מ"ו בשם הר"ן. ולקמן נכתוב בשם הר"ש והר"ח דחומתא היו כמותן עטם ונעשה טולה עגל דעטם כעיקר דאורייתא ומתני' מיירי כשהמתן וז"ל פ"ג הא דיש לו פריסיה אינו מפריש אלא לפי חשבון חלה דלא אוסר עגל ואינו מילתא למפריש דחומתא ביהמה י' אבל כגלה כחלק אוסר עגל היו טולה עגל ומפריש מזה ע"י כתי' לקמן. א"כ ה"ק אם לא נחמתי' דלוי לו פריסיה ממקום אחר וא"ל להפריש נגד טולה מפריש לפי חשבון. ואם לאו כיון שנחמתי' מוציא חלה על הכל. וא"ל דלא תני מתי' שנתחמתי' חלה לאו כיון שהעיסה ממוקם אחר. פ"י הר"ב שאם דקיימא חילוק חילוק כיוון: הרב"ש ממקום אחר. פ"י הר"ב שאם יש לו קמה שירפנו לשאר זה והא דו שיעור וכו' ע"כ וכו' בתוספתא. אבל אם יש בקמה שמתקן אחר שיעור חלה בלא צירוף השאר אין להפריש ממנו על השאר כ"כ. שהקמה חייב מדאורייתא והשאר זה פטור מדאורייתא אע"ג דחייב מתרנן מ"מ מיקני מחיוב הפטור דאורייתא ששאר נטבל כרוב

ה' הנוטל שאור... מ"י מ"י

תוספות חדשים

עין מ"ש במשנה ללקמן: מ' מציא תרומה וכו'. היינו לתקן את שלו. אבל יחי נקוף ועגבי עוללות יכול לתקן בדרך אחר.

המעשר: עגבי בציר. שחיבים במעשר: עם עגבי עוללות. שפטורים מן המעשר: אם יש לו. טבל אחר כיוולא בזה מוציא ממנו לפי חשבון כשיעור מה שצריך להוציא מזהו מסיק. או מעגבי בציר שחיבים במעשר: ואם לאו. אם אין לו טבל אחר רואים אותו כאילו כולו טבל ומוציא תרומה ותרומת מעשר על הכל: והשאר מע"ר ומע"ש. או מעשר עני אין מוציא חלה לפי חשבון. ולא שלא יפריש חלה לפי חשבון. דהא ח"א להפריש תרומת מעשר עד שיפריש חלה מעשר על הכל: ועוד אי לא מפריש מעשר על הכל: הרי כל מה שמעשר יש בהן חולין לפי חשבון. וממלא מפריש מן הפטור על החיוב. חלה כל המעשרות צריך להפריש על הכל אבל ח"א ליתן ללוי ולעני חלה לפי חשבון. והשאר מערב עם פירותיו. וכן מע"ש ח"א לפדות חלה לפי חשבון אבל תרומה ותרומת מעשר שכן במיתה. כשמפריש על הכל נמלאו חולין שבהן מדומעין. וצריך שיתן הכל לכהן: ר' הנוטל שאור מעטת חמין. שלא

חבנו דהא יש בילה בדרך לא ואלא שלא יהא בו מעט מחיוב ומלא אין לה שיעור מן התורה כמ"ש הרא"ש גבי שופות שובר כוכבים ע"כ וצ"ע קצתו דעשיה כולה עולה ומדברי הר"ן צ"ל סי' ס"ד סעיף ק"א שחמט שהבין דמ"ש הרא"ש והמתיר דעשיה כולה עולה הוא טעם אמאי חייב חמין חשבון גס כל דבריו שם בס"ק זה אינו כולו ודו"ק. (ה"י). וע"ש בסור וכו'.

אורז: אם יש בה מעט דגן הייבת בחלה. חלופי גרסאות. והשאר ביתו ושאר. ואם

מלאכת

ניקוף אין בהן טבל כעגבי עוללות מלאון כטקף זית כעוללות בציר וגדאה דהו זיתים של פאה דהו לעניים ואין לפרש דיש מין מן הזיתים מיוחדים לעניים כמו נבי עגבים עוללות דהא הניא בם' הרווע ד' מתנות לעניים בדרס ויתים באין ואם איתא שלשה באין נמי איכא חלה כלאחרין וכמתעורבו זיתים דפטורים מן המעשר עם זיתי מיוסוק לחייבין וכן עגבים עם עגבים אם יש לו פרנסה ממקום אחר מפריש לפי חשבון כדפי' רש"י ז"ל גבי חלה ואם לאו רואין כאילו הכל חייב בתרומה ומעשר ומפריש מהן לפי כולן גם מן החולין מתוקנים ואפי' הן אלף חה פי' האוספתא דפי' בתרא דדמאי שתקשה בה רש"י ז"ל בריש בראך ראשית הגז דף קל"ה דתניא הטבל שנתערב בחולין וכו' טעם מן החולין כדי תרומה ותרומת מעשר שנתערב וכן טעם מן החולין כדי תרומת מעשר שנתערב טבל פי' גם מן החולין המתוקין טעם תרומה ותרומת מעשר כדאמרן והתקון שכל' שם הרב ז"ל הכא לא שייך דהא אפי' דלפי חולין טעם מהן כדי תרומה ותרומת מעשר. ושאר מעשר ומעשר שני לפי חשבון המעשר ראשון שנתן ללוי וכן השני שצריך להפריש אם שנת מעשר שני היא אין מוציא חלה לפי חשבון ולא חמירי כטבל דתרומה ואל"ט דכל המעשרות נמי טבלי ה"מ טבל גופי' מקמי דנפרשי' חלה נבי שערובות לא אחמור חלה כשאר החלקים דחמירי ששארין לזרים אחר שהפרישו ועוד דרכו בה דין דמאי והמע"ש ומע"ר יש בו תרומה ומעשר שני קדוש ואין צריך לחלו חלה לפי חשבון ע"כ. ופי' רבינו שמשון ז"ל אם יש לו פרנסה וכו' דחלה דורך העגבים וכותם הזיתים ועשה מן העגבים יין ומן הזיתים שמן דלאמר שמואל בס"ק דר"ה

תוב' אנשי שם

ממקום אחר די בהפרשה לפי שיעור השאר לזהו דהא השאר הוא הגורס ומפריש עליו שופות חייב גמור מבא"כ כשמפריש מיני' ויזיה כיון שאינו מפריש ממקום שחיוב כהלה רק ממחמת שקבלה הטיה טעם מהשאר ועשיה כולה חייבת ע"כ פירש בשער מן העשה כולה דאזכיר בהרמב"ם הפרשה. (ט"ז). ואל"ט דמ"ז וימי' אם יש בג"ע חייב להפריש לפי כולה אילו ב"ל פרנסה ממקום אחר אי"ט בעיב שכבר נתקנה אינה כדן שהיה עוד הפעם טבל וזכתי דיקא מתי' לומר לתן עיבה שהרמה היתה לאזכיר עיבה שאין בה שיעור חלה דלא היה הדין בנתחמה שתקשה כולה לענין ולא באינו חלה פרנסה ממקום. ודייק עוד לומר מעשה של חלה תלמה ולא חן סתמא כמ"ז. משום דהוה משמע אף שלא היה בה כשיעור ובחמה או היה גם השאר טעור אפי' בנתחמה לעיניו בעבור [כיון דהעשה כבר תרומה תלה שוב אינה מוצרבת להיות טבל] מה שאין כן במ"ד דייק למתי' סתמה דהיינו בכל ענין בין היה בעשה טעם השאר ממנו כשיעור אפי' לא היה בו טבל ובין לא היה בה כשיעור אפי' גיט' מתקוף האורז ודו"ק. (רש"י).

יכין תפארת ישראל יכין

העניים בלקט שכתה פאה: (כט) ששיך לעניים והרי של בעל הבית חייב במעשר ושל עניים פטור: (ל) שיש לו טבל אחר: (לא) ר"ל ונתן מהטעם ההוא כפי מה שחייב מזהו מיוסוק המעורבים: (לב) שאין לו טבל אחר: (לג) כאילו היה כל המעורבות טבל דכיון דטבל אוסר בכ"ט הו"ל כאילו הכל טבל. ואף דאין בילה ביבש הכא מיירי שדורך העגבים והזיתים ואחר כך מפריש: (לד) ר"ל שאר הט' שחיבי

ראשונה משנה

על כל הטיה דאזכור מילתא דהיתיר נתחמה כמ"ל: מ' פרנסה ממקום אחר. וכתיב ה"ש דכאן אין תקנה ליקח דמאי מן הטק ולתרום ממנו על אלו. דדמאי פטור מתי' והרי טבילי אף לתי' בדיקת מוציא תרומה ומתי' ט' ע"ש שהצריך וכו' חלוקי' ה"ש שמתו דנשאו לתרומות אף ההם ק"ל דמן טבול לתי' אפי' שאינו טבול לתי' מותר לתרום ממנו אף מ"א על טבל אחר. ודע דאמ"ג דמתכחה לה טעם דכתיב בלוקה טבל ודאי מן הטק דהא לוקא פטור מלאווייתא לכמה רבוחה. וכן מענין שאינו נקוב ותבואת חו"ל. לא ערינן לו' דמאי דלחוב כמ"ש הטק' בנמנות עם וכו' ה"ש ספ"ד פאה: תרומה ומתי' לכל. היינו אחר שפושט מן הזיתים והעגבים שמן ויין כדפי' לפני: ר' אם יש בה פטור דגן חייבת. אם לא לטיל הפושט פיסה מן החטים ומן האורז אם יש בה פטור דגן חייבת. הכא שאר אינעריך ל"י דקתם שאור כדי למחן בא וקמ"ל דכא לא חלי' בתר

י"ט הוי: * .

חלה אוכלין עראי פרק ג

תוספות יום טוב קג

צינונים

הפסל אסור. פ"ג ע"ג פ"ג
ע"ג פ"ג ח"ג :

חלופי גרסאות

1 פסורה ירוש' פסורה כן
החלה. אם כן ג"כ ואם
כן וכו' ירוש' למה אמרו
הטבל אסור כל שהוא ג"כ
במה אמרו טבל אסור בכל
שהוא. מין גבאי' ג"כ
וכ"ל כפ"ו. ושללא כפ"ו שלא
וכ"ל כפ"ו.

תוספות רע"ק

משנה (אח"כ) במשנה
ואם לאו פסורה אג"כ
דריגא המחמץ שיש בו
כרי לחמץ אג"כ שאינו
ג"כ דאסור הוא ג"כ במין
בשאר. (וכפ"ו בגליון
פ"ב ס"ו דעריה) היינו
דוקא בעיסת של ה' מיני
דגן שהוא בר חימוץ אבל
ארוז ודוחן ושאר מיני
קטניות דאינן באין לירי
חימוץ אלא לירי סרוחין
אין בו דין סרוחין. פ"ח
יר' ס' כ"ה :

האמה חלה: ואם לאו פסורה. דאין הטבל חוסרה כיון ליתא
טעם: א"כ למה אמרו הטבל אסור בכל שהוא. דלמאן לעיל
כשאין לו פרנסה*) שמביא על הכל. הני מיני במיט. אבל שלא
במיט כי האי דחמין באורו בעתן טעם דטעמא דטבל בכל שהוא
משום דכהתרו לחטה אחת פוטרת
את הכרי קך איסורו. והאי טעמא
לא שיק' אלא מין במיט :
(*) כד' שפ"א.

לטעמא דכהתרו וכו' משום דמטעם דיש לו מתירין לא היה נאסר אלא כשהבעלי בעיר. דאין יש לו מתירין שהבעלי יכולין להפריש. אבל אי ליכא
בעיר [אג"כ שיכול ליתך למקום שהבעלים הם. מ"מ] כיון שיש פורת והולאה. הוי כשאין לו מתירין עכ"ל. ודברי היר' איננהו נמי בצבלי סוף פ"ו ממס'
נדריס [דף נה.]: וישל'א במיטו כמותן טעם. דלא אמרו דבר שיש לו מתירין אפי' באלף לא בטיל. ועמ"ס במ"ד פרק בתרא דבינה:

מלאכת שלמה

מינו הוא דהוי והכא טעם במיטו הוא הלכך כמותן טעם עכ"ל ז"ל: בסוף
פ"י ר"ע ז"ל והאי טעמא לא שיק' אלא מין במיטו ע"כ. אמר התלמוד דהא

יבין תפארת ישראל יבין

משימה שהיה זה שיעור חלה שלל הורס חלה: (לו) אפילו יש בשאר
שיעור חלה: (לח) דהטעם שאוסר בכ"ס משום דכהתירו קך איסורו
[כע"ז ר' ע"ג ב'] והרי חטה אחת פוטרת הכרי וצבאיט מיט לא שיק' זה.
ואפי' לטעם הירושלמי הכא דטבל לא בטל מדריג' דבר שיש לו מתירין
וזכר זה הטעם גם בצבלי [מדיד' ד' יח ע"א]. ולפ"ז גם טבל של תמ"ע לא

הלכתא גבירתא כללא דפרק ג

פרק ג משנה א אוכלין עראי בלי הפרשת חלה. משימה עד שתתגלגל בתמים ותספסם בשטרין. אבל באכל אה"כ בלי הפרשת חלה חייב מיתה ביר"ש. ואפ"ה תיכף שניתן הים ונתערב בקמח
כשיעור חלה. אף שלא נלוש עוד כראוי. יפריש חלה. מחמש שמה תחפסאת העיסה בני ובניו. ובדפרישה זו פתור גם הקמח שבעריבה שאין בו שיעור חלה. ואם נתנה בפירוש.
חל הדפרישה על קמח שיעור חלה שבעריבה שלא ננעו בהם הים עריון. ולדיון שכולנו ס"ם לא תפריש לכהחלה רק אחד גמר הליטה.
משנה ב עיסת שקדים שנתגלגלה יפה. נדמעה בתרוסה. שאין בחולין ק"א לבשלה. פסורה. ובנתערבה משנתגלגלה חייבת לפי שיעור החולין [וכפ"ו]. סרכבר נתחייבה. וכן בנסמאה
מספך קודם שנתגלגלה. העשה כמסמאה. ולדיון דמתר לגרום סממאה מהטבל חלה [ע"פ פ"ב ס"ח]. גם בגולד ספך סממאה משנתגלגלה כותר לסמאה :
משנה ג עיסת שהקדישה קודם גלגול. וגלגלה הוראה חייב. ואם משגלגלה הקדישה ג"כ חייב. ורק בתקדישה קודם גלגול וגלגלה הגובר. הוראה פסור :
משנה ד הקדיש מירוח משובח קודם שבאו לענות מעשר [פ"א דמעשר] או שבאו. הפרוך ובאו אצלו לענות המעשר: חייבת בתר"ס. ובתקדישו ער שלא באו. ובאו לענות מעשר כד
גובר. ואח"כ פראן פסורים מתר"ס:
משנה ה עיסת עובד כוכבים שלשה ישראל פסורה מחלה. ובאיפסא חייבת. ובתנן זה לוח בתננה. תליא במי שדחתה שלו בשעת גלגול: ישראל ועובד כוכבים שמשותפין בעיסה. פסור
מחלה עד שיועד וראוי. שיש בחלק פסורה חלה. ואו יפריש מינה וכו' כשיעור שדחיה מלחקי :
משנה ו עיסת גר שגילוש קודם שפבל אג"כ שכבר מל פסורה. ובשנתגיד חייב. והאידרן דחלה מדרבנן אפילו בא"י. גם במספך בא"י פסור :
משנה ז עיסת המעורבת בחמין וארו. אם נרנש טעם החמין בעיסה. אף שאין בהחמין כשיעור חייבת בחלה. ויוצא בה ידי חובת מצה בפסח. ובמספך דה"ל כוראי אין בה טעם דגן. ופסורה
מחלה ואין יוצא בה ידי חובת מצה. ודוקא בחמין וארו: רכמנש דמי אהרדי. אבל שאר ד' מיני דגן שנתערבו בטח פסור. דוקא ביש בהחמין כשיעור חייב. אג"כ דהמין פסור רבת עליו.
משנה ח עיסה שלא נוטל ממנה חלה. ונתערב ממנה בעיסה שדורחה חלה. אם יש לו עיסה אחרת שלא הורפה חלה. מפריש ממנה כשיעור שחייב על זאת שנתערבה. ולא כשיעור כל
השערובות. ואם לאו מפריש מהתערובות כאילו כולו פבל. מדנתערבה מין במיטו. ואפי' בנתערב שאר ממחויב בחלה בעיסה שנפסרה כבר דינא חבי [עש"ך שב"ד סק"ח]:
משנה ט וכן זיתים שחייבים במעשרות שנתערבו ביניה לקם שכחה ופאה. ונכתשו כולן ונתאן שפן. או ענבים שנתערבו כה"ג ונתשו יין. אם יש לו פבל במק"א מפריש ממנו כפי חיובו שעל
מין חיוב שנתערב. ואם לאו מפריש תרוסם מכל התערובות. כאילו הכל פבל. מרהוא מין במיט לא פבל. ונתחפך היתור לאיסור: ומתעשר שחפריש לכל ובדמיון. הורו ובפריש
תרוסת מעשר לכל. אבל מהמעשר הנשאר שיתנו לחלו. א"כ ליתן לו רק כפי שחייב ממין החיוב שנתערב. וכ"כ מ"ש שפריש מהתערובות כפי כולו. אינו פחד ממנו רק לפי חשבון מין המחויב:
משנה י ודוקא שנתערב הטבל במיטו כן דינו. אבל פבל שנתערב באינו מיטו. אפי' הוא ג"כ מין מחמץ מטבל ומרסע. כגון שאר המין פבל שנתערב בעיסת ארו. אג"כ דחמין וארו דמי
אהרדי כמש"ל. אפ"ה כל שאין טעם דגן בהעיסה פסור. וכל זה מייירי כשהיה השאר משימה שיש בה שיעור חלה :

חלה שתי נשים פרק ד

תוספות יום טוב קד

צינונים

א"כ ב' נשים. מ"ו פ"ו מה' כ"ה
ה"א מ"ש פ"ו י"ד ע"כ פ"א :

תוס' אנשי שם

פ"ד א"כ ב' נשים. מ"ו פ"ו מה' כ"ה
מ"ו פ"ו מה' כ"ה. מ"ו פ"ו מה' כ"ה.
ר"ל דכפ"ו ירוש' כל אפי'
כשעשוי חמין חמין לחלקן
באף אלא לאחר אפי' אפי'
כיון שמקפידות חין כשיטה
וחיפך כל מלרסן. אלא
כשלו כל חין סטורין
אלא כשסופן לחלק בק. עמ"ס
פ"א מ"ו. וז"ל דהיידי
שמתחלה עשאו על דעת
כן לגרש שתי העיסות את
העיסה ואפי' חין יחוסס
מועיל מהטעם שלא יצרו
העיסות בתקוים דלם לא
הי' דעתם מתחלה לכן אפי'
אשה אחת ומין במיטו פסורה
כמש"ל (כ"ע) בא"י כב"ה
ז"ל ככלל. ל"ה בעדות פ"א
(מ"ר): במשנה שתי נשים
בירושלמי

פרק ד א שתי נשים. אפי' הן ממין אחד*) פסור. ואין נשיכה וליחוף כל מלרפן כיון שמקפידות ואפי' לשו שני
קבין כאלה כיון דסופן ליחלק פטורות וחסם מתני' כבית הלל דאמרי קביים לחלה ואינה הלכה דקיימא לן
דחמסה רביעי' הוא שיעור חלה: ובזמן שהן של אשה אחת: סתם אשה אחת אינה מקפדת אס העסות טעמות זו בזו: מין
במיטו חייב. כשיטה או בלרוף סל:

פרק ד א שתי נשים

פרק ד א שתי נשים*) שעשו שני
קבין (ג) ונגעו זה בזה (ג)
מלאכת שלמה

פרק ד א ובזמן שהם של אשה אחת. סתם אשה אחת אינה מקפדת ובירושלמי אמר ר' יוחנן אשה אחת שמקפדת כגון נקי וקינר עשו אותה

יבין תפארת ישראל יבין

(ג) ה"ה אפי' יגש יחד ונקט נגעו רק לירבוח של הדיוק בדבוע שאין
מקפידות אפי' ע"י נגיעה מלרפרי כשנשטו [י"ד ע"ז א"ך סק"ג]: (ד) כשנשטו
העיסות
משנה ראשונה
פרק ד א ונגעו זה בזה. פ"י הר"כ אפי' לעין כאלה כיון שקופן ליחלק פטורות פ"ב. ודוקא שקופן ליחלק כנגד אצל אס חין החלקה כנגד אפי' שחולקין
פס

עד שתסרח. עשה זו ולא היה ראוי להחליל את שבתמי
הקלו לתרום מן המאור על הטמא ואלא מן המוקף והקלו נמי לתרום
מן הרע על היפה. וחלת דמאי היינו הלוקח הבושה מעם הארץ
ומחילה לעניים ולאכסניא. כדחנן
מאכילין את העניים דמאי ואת
האכסניא דמאי. וחלה שפירסי' ממנה
היא

לכן עד שפירש ממנה מעט ותרומת מעט כדן דמאי. דלא
דחנן בפ"ק דמאי חלה עם הארץ והמדומע פטורין מן הדמאי
[מפורש שם בס"ד] הלכך בשאר חוכמי חלה דמאי במעשרות
ובאורו תיקון מניח להיות מפריש עליה
וכי תימא כי אי תרמי שפירש
את החלה עד שלא עישר את הדמאי.
ומנין דמיתרמי הכי. כההיא דאמר
ישראל

מאכילין את העניים דמאי. והכחן שאכל את החלה זקוק לעשר אם הוא

מלאכת שלמה

לשון הר"ם ז"ל לעשותה בטהרה כגון שניטשה בעריבה שהיא עטולה יום
וטעל כדי חלה ולאחר שהפריש כדי חלה אפי' חורר ונגוע בעיסה וקורא שם
אינו חבור בעטול יום ואפי' נטכו וממלאת העיסה עטורה והחלה עטורה דלפין
לעטול יום מנע אלץ החולין. עד שהסרה מפ' בירוש' עד שהסרה מאוכל אדם
ודייקין עלה דלא אמרה שחורמין מן הרע על היפה כלומר בחלה דמאי.
שחלת דמאי נטלה וכו' כלומר כמו שהקלו בה הק קולוח כך הקלו בה לתרום
מן הרע על היפה ופי' חלת דמאי היינו חלה שהורמה מתבואה של דמאי כו'
עכ"ל הרב אלא עקרתיו ע"כ: בפ"י ר"ע ז"ל וחלת דמאי היינו הלוקח
תבואה מעם הארץ וכו'. כתב על זה הר"ם ז"ל כל זה אינו לו הבנה כלל ועיין
בפי' הר"ם ז"ל שכתבתי ע"כ. וזה פי' הר"י יוסוף ז"ל נטעל אדם כדי חלה
וכו' פי' מי שקונה פת מן הנחתום שמועד על החלה ורואה להפריש עליו חלה
מעיסה עטורה כידע יגשה שהרי זה הפת אינו ודאי עטול אלא דמאי והעיסה
היא ודאי חייבת ואסור להפריש מן הודאי על הדמאי ועל כן קאמר התנא
שמונה לאדם לעשות עיסה ולעטול ממנה העיסה של דמאי ודאי חייבת ולהניחו
בפי' עטולו כדי שיוכל להפריש מאותה העיסה של החלה שהיא חייבת ולהניחו
העיסה חלה יקרא שם לזאתה חלה שנטעל כבר כדי להזיף מן העיסה עטמה
חלה שהיא ודאי עטול וס"ק ממני' נטעל אדם כשיעור חלה מעיסה החייבת שרואה
לעשות בעטרה מאותה העיסה יטול חלתה כדי חלה כדי שיהא רשאי להיות
מפריש מן העיסה על סמך אותה החלה חלת דמאי עד שהסרה העיסה כי חלת
דמאי נטלה מן הסודר וכו' כן נ"ל לפי' לשון המשנה ז"ל ע"כ עוד כתב ז"ל
ליות מפריש עלי' פי' ממנה וכן הוא לשון המשנה בכל מקום כגון במסכת
גיטין פ"ג הנניח פירות להיות מפריש עליהן פי' מהן הנניח מעות להיות
מפריש עליהן מעט שני ע"כ. עוד כתב על מה שפירש ר"ע ז"ל וחלת דמאי
היינו הלוקח תבואה מעם הארץ וכו' כתב פי' זה נראה צעני רחוק מאוד
וכי משום שיש על התבואה הזו עוד ספק איסור אחר יהיו מקילים בה יותר
מבשאר עיסות שאין בהן חשש איסור תרומה ומעשרות על כן נראה צעני

עד שפירש ממנה מעט ותרומת מעט כדן דמאי. דלא דחנן בפ"ק דמאי חלה עם הארץ והמדומע פטורין מן הדמאי [מפורש שם בס"ד] הלכך בשאר חוכמי חלה דמאי במעשרות ובאורו תיקון מניח להיות מפריש עליה וכי תימא כי אי תרמי שפירש את החלה עד שלא עישר את הדמאי. ומנין דמיתרמי הכי. כההיא דאמר ישראל

מלאכת שלמה

לשון הר"ם ז"ל לעשותה בטהרה כגון שניטשה בעריבה שהיא עטולה יום
וטעל כדי חלה ולאחר שהפריש כדי חלה אפי' חורר ונגוע בעיסה וקורא שם
אינו חבור בעטול יום ואפי' נטכו וממלאת העיסה עטורה והחלה עטורה דלפין
לעטול יום מנע אלץ החולין. עד שהסרה מפ' בירוש' עד שהסרה מאוכל אדם
ודייקין עלה דלא אמרה שחורמין מן הרע על היפה כלומר בחלה דמאי.
שחלת דמאי נטלה וכו' כלומר כמו שהקלו בה הק קולוח כך הקלו בה לתרום
מן הרע על היפה ופי' חלת דמאי היינו חלה שהורמה מתבואה של דמאי כו'
עכ"ל הרב אלא עקרתיו ע"כ: בפ"י ר"ע ז"ל וחלת דמאי היינו הלוקח
תבואה מעם הארץ וכו'. כתב על זה הר"ם ז"ל כל זה אינו לו הבנה כלל ועיין
בפי' הר"ם ז"ל שכתבתי ע"כ. וזה פי' הר"י יוסוף ז"ל נטעל אדם כדי חלה
וכו' פי' מי שקונה פת מן הנחתום שמועד על החלה ורואה להפריש עליו חלה
מעיסה עטורה כידע יגשה שהרי זה הפת אינו ודאי עטול אלא דמאי והעיסה
היא ודאי חייבת ואסור להפריש מן הודאי על הדמאי ועל כן קאמר התנא
שמונה לאדם לעשות עיסה ולעטול ממנה העיסה של דמאי ודאי חייבת ולהניחו
בפי' עטולו כדי שיוכל להפריש מאותה העיסה של החלה שהיא חייבת ולהניחו
העיסה חלה יקרא שם לזאתה חלה שנטעל כבר כדי להזיף מן העיסה עטמה
חלה שהיא ודאי עטול וס"ק ממני' נטעל אדם כשיעור חלה מעיסה החייבת שרואה
לעשות בעטרה מאותה העיסה יטול חלתה כדי חלה כדי שיהא רשאי להיות
מפריש מן העיסה על סמך אותה החלה חלת דמאי עד שהסרה העיסה כי חלת
דמאי נטלה מן הסודר וכו' כן נ"ל לפי' לשון המשנה ז"ל ע"כ עוד כתב ז"ל
ליות מפריש עלי' פי' ממנה וכן הוא לשון המשנה בכל מקום כגון במסכת
גיטין פ"ג הנניח פירות להיות מפריש עליהן פי' מהן הנניח מעות להיות
מפריש עליהן מעט שני ע"כ. עוד כתב על מה שפירש ר"ע ז"ל וחלת דמאי
היינו הלוקח תבואה מעם הארץ וכו' כתב פי' זה נראה צעני רחוק מאוד
וכי משום שיש על התבואה הזו עוד ספק איסור אחר יהיו מקילים בה יותר
מבשאר עיסות שאין בהן חשש איסור תרומה ומעשרות על כן נראה צעני

צמ"ד דחוקא כשהשלים
אח"כ כשישור הוה חלה קשה
דהיינו ק"ו ומאי קולא ככה
ותר מהתם ז"ל דה"ל דה"ל
ד"ע כוכר כוכר דחוקא
לחמרא הוה חלה חלה
פ"ט ז"ל להפריש חלה
אחרת קמ"ל כאן דפטור
לגמרי והוה קולא. (הר"ם):
וכ"מ. בירושלמי ע"כ:
משנה ר' [הר"ב דה']
עוד שהסרה כו' וחלת
דמאי היינו הלוקח כו' פ"ל.
וכ"מ ממאור"ה ז"ל פירש
חלת דמאי תרומת מעט
של דמאי שכיב כהן כיוון
שאינו ודאי תרומה ויחייב
להפריש ממנה חלה וכן
מעט שני שפיר ישראל
דקמ"ל מ"ס ודאי פטורה
מן החלה ל"מ ד"ל ממון
גובה הוא כההיא נכפחים
דף לג ע"כ ובבבא דף ט
אלא במעשר שני על
דמאי הוה ספק קמ"ל.

חדושי מהר"ח

לכאורה יש לדיקוק הדינו
הך דמשנה ר' הגוסל
חלה מן חקב והיינו
בשהשלים הישיר כמו
שכתב הר"ב והו"ם וזו
משניהם הלא אם נשל
באורה נ"ב נפסדה הכי
כמו במשנה ר' אבל נראה
ששלא בירושא אירוי
שנשל סבב אחר סב"ד על
מה שישלים ז"ל אפי'
חקב השני א"כ רואי
היינו להשלים ולכן פתי
השלמה אבל במשנה ה'
לקח סבב קב רק אחד
סב"ד על קב אחד ולא על
הכל וא"כ לא היה תורתו
להשלים וה"א שמורה ר"ע
שאינו חלה קמ"ל ור"ק:
משנהו [ת"י ס"ד ה'] היות
מפריש עליה ויחלק חלת
דמאי כו' פי' הר"ב כו' ע"י

ע"ה ולא קמ"ל דמאי רק לנשמעין שממאה היא ואפי"ה מפריש עליה חלתה
מעיסה עטורה. ותמוה נס פי' זה לכיון דעיסה זו ודאי עטולה ע"כ
שורפין עליה תרומה [בשטרות פ"ד מ"ה] וגם ודאי חייבת בחלה. דהרי
החבר עשה העיסה. א"כ מה הקלו גבה להפריש מסודר על סממא. ובחור
חדשים לה' חלת דמאי דמשנתינו היינו תרומת מעט של דמאי שמספק
בו עטול ל"ה הפריש ה"ה מתבואה זו תרומת מעט וממלא שהתרומת מעט
החבר פטור ממלה או סמא כבר הפריש הע"ה תרומת מעט וממלא שהתרומת מעט
זו

תפארת ישראל

בועז
וע"ה ולא קמ"ל דמאי רק לנשמעין שממאה היא ואפי"ה מפריש עליה חלתה
מעיסה עטורה. ותמוה נס פי' זה לכיון דעיסה זו ודאי עטולה ע"כ
שורפין עליה תרומה [בשטרות פ"ד מ"ה] וגם ודאי חייבת בחלה. דהרי
החבר עשה העיסה. א"כ מה הקלו גבה להפריש מסודר על סממא. ובחור
חדשים לה' חלת דמאי דמשנתינו היינו תרומת מעט של דמאי שמספק
בו עטול ל"ה הפריש ה"ה מתבואה זו תרומת מעט וממלא שהתרומת מעט
החבר פטור ממלה או סמא כבר הפריש הע"ה תרומת מעט וממלא שהתרומת מעט
זו

תוספות אנשי שם

השגה וק' ביון ד"ע מדמה הא דחלה לזה דה"ל תרומה על פירות האלו לכשתלשו ונתנם
כח"ס בירושל' פריש דל"ע לא הוא חלה ולא חלה עם קדושה עליה כ"ל אחר שישלים
השיעור ולא קודם אלא דל"ע דבור של קודם ההשלמה ס"ל עוד לחזור ולקרות לה עם
חלה בשם שמשלים. ונראה ד"ע מדמי לה לאומר פירות אלו יאנו תרומה על פירות אלו
מעטו ולכשתלשו דה"ל הוה כאלו אמר שה"ה חלה מעטו לכשתלשו שיעור חלה דכס"ג
י"ד חל קדושת חלה אפי' כשנכחדו בשעת השלמה דומיא למ"ס תוס' בפי' האומר דל"ע
כחומר מעטו נמקם דלכ"ל ע"י. דלא בעינן שיהיה הספק קיים דל"ע דיעק חלות הקינן
בגוף הדבר א"ל כ"ל אחר שיטוה לעולם ועקרו הוא ע"י הספק והספק אינו בעינן
עכ"ל אמרי' כיון דנמנך הקינן למפרע אפי' חף דל"ע הספק בעינן כשנכ"ל לעולם וה"ה
לענין זה. ואלם להכרח המבין דלא מהני מעטו כשנכ"ל כ"ל בלא זיכל לחזור בו
קודם שבה לעולם אלא הספק זריך שיהיה בעינן בשעה שבה לעולם א"כ ס"ס כאן ז"ל ע"כ
(מכ"ס י"א) ה"ה ד"ה לרשות מפרשי כו' ובאורו תיקון מניח ע"י. וקשה הא משום דמאי
פ"ה

משינה ראשונה

וע"ה ופשה עיסה והפריש חלה עד שלא תיקה מן המעשרות שנתחייב הדמאי
והיינו ח"מ ומעט שני כשנא לתקן חלה זו להפריש עליה ח"מ ומע"כ יוכל
להפריש מן הסודר על הטמא וכו'. ולכאורה משמע שבה עשה להפריש מעטול
ודאי על הדמאי. ולפי"ז ז"ל דנתי דיוטול להפריש אבל תרומת מעט זה ומעט
שני זה לא יאכלו עד שיוציאו פליהן תרומות ומעשרות כדן חורס מולחי על
דמאי כדחנן ספ"ה דמאי. ומ"ל אינו מיושב דלמאי אחאי שרי הכא לכשתלה
וחסם לא שתיקן אלא דיעבד דלמא מחיוב על הפטור מפריש. ובשלתה לעינן
מוקף וטוהר על הטמא ורע על היפה דשני לכשתלה בדמאי משום דדכוח"י
כודאי בדיבבא הוה תרומה מחיוב דמאי לכשתלה וכו' הר"ב בידוא פ"ה
דמאי ז"ל אבל מחיוב על הפטור דל"ע דמאי דיעבד אינו תרומה אחאי
שריין דמאי לכשתלה. ואפי' דממאי על הדמאי לא שרי חסם לכשתלה דלמא
הא מטוהר והא לא. אלא שראינו שה"ס כתב לפנין על"ה מן המוקף דשני
ככה בחלה דמאי אפי' דנדמאי גופיה אסור כדמוכה פ"ק דחולין וכו' כ"ס
עינין ספק אם תרומה מתן חלה או לא עכ"ל בתעורו. ונראה שאין כוונתו
החלה וכד אומר לא תרומה או אפי' מרי ומרי דהוה ספק מעליה. והא דקרי ליה
ע"ה וכו' רב משנה למך רפ"ע מה"ל מעטול והניח ראיות לדבר. וישעיהו
מ"ה מעשרין. אלא בספק זה מדאורייתא חייב לעשר מספק ולוקי עכל אחתה' ודייק
פ"ה מן המוקף תמוס דהני גני ודאי גני דיעבד שני: ע"ד שחסקת. ודייק

ולא לענין חלה. וכן הלכה: **ה** שלש ארצות. חלוקות בזין חלה: מא"י ועד כבד. כלומר כל א"י עד כבד שהיא רעוה היולאה מעכו לנר לפון וכבשוה עולי בצל וקדשה קדושה שניה: מפרישים חלה אחת. ונתנת לכהן ואוכלה בטערה: מכויב ועד הנהר. לנר מזרח ומכויב ועד אמנה לנך מערב. ואינה

א"י ממש לפי שכבשוה עולי מלרים ולא כבשוה עולי בצל וקדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא. מפרישין שתי חלות. הראשונה נשרפה לפי שהיא עומאה בעומאה ארץ העמים כיון שלא כבשוה עולי בצל. והשניה נאכלת לפי שאין עומאה החלה הראשונה מפורסמת שהרי אינה ארץ העמים גמורה. ואם לא היו מפרישין חלה שניה הנאכלת יאמרו תרומה טעורה נשרפה. אבל כשפרישין

חלה שניה ונאכלת. הראוה ניתן על לבו להבין טעם הדבר או שואל לחכמים ואומרים לו: של אור יש לה שיעור. מפני שזאת הארץ היה קדושה כבר נראית חלתה כשל תורה הלכך יפריש כשיעור שמפרישים מעיסה עמאה א' מ"ד או מ"ח: ושל בהן אין לה שיעור. לפי שהיא מ"ס: מן הנהר ובין אמנה ולפנים. כלומר מתחלת הגדה ולפנים ממנה וכן מתחלת אמנה ולפנים ממנו חולה לארץ ממש ומפרישין שתי חלות ושתייהן מ"ס: אחת לאור. שהיא עמאה מלאכת

עכ"ל הר"ם שיריליו ז"ל: **ה** ר"ג אומר שלש ארצות וכו'. כהן ה"ר יהוסף ז"ל ברוב הספרים גרסי' גיב בנימ"ל: מן הנהר ובמאמנה. גרסי'

לן שששה כקולי דמר וכו'. היכי דתתרי אהודי כי הכא: וכדמסיק בפ"ק דעירובין ד"ו: **ה** מכויב ועד הנהר וכו'. עיין מה שכתבתי בארוכה ברפ"ז דשביעים: שתי חלות. ולא מלינו בתרומה שיאמרו להפריש שתי תרומות מסקין המוס' בר"פ כל הבשר בחולין [דף קד.]. ובפרק עד כמה במסכת בכורות [דף

ב] משום דבחלה יש לחוש יותר שלא תשכח תורת חלה משום דשייכא בכל אדם המגלגל עיסהו. אבל תרומה אין רגילין בה אלא בעלי קרקעות וממרחי תבואות: ואחת לכהן. פירש הר"ב לפי שאין עומאה החלה הראשונה מפורסמת וכו'. ובזין שלישי פירש שארץ העמים עמאה ממש. וכן דברי הרמב"ם בחיבורו פרק ה' מהלכות בכורים. ועיין מה שכתבתי במשנה י:

של אור יש לה שיעור. פירש הר"ב מפני שזאת הארץ היה קדושה כבר נראית חלתה כשל תורה. ואף במקומות שכבשו עולי בצל אינה מן התורה ואשילו בימי עזרא דררשיין בבוואכס צביאח כולכס ולא צביאח מקלחכס וכדפסק הרמב"ם בפ' חמישי מהלכות בכורים. ואף הראב"ד שחולק עליו בתרומה בפרק א' מהלכות תרומה מודה הוא בחלה. ואשילו הכי לא אמרו בארץ ישראל אלא חלה אחת הואיל ואין הארץ עמאה: יש לה שיעור. פירש הר"ב

שלמה וס"א ומאמנם וכמו שכתבתי ר"פ שני דמסכת שביעים: מן הנהר ובמאמנה ולפנים. כלומר מתחלת הכהן ולפנים ממנו עכ"ל ר"ע ז"ל אחר המלקט דאי

ה רבן גמליאל אומר שלש ארצות לחלה (י). מארץ ישראל ועד כבד חלה אחת (ז). מכויב ועד הנהר (ה) ועד אמנה (ס). שתי חלות (ג). אחת לאור. ואחת לכהן. של אור יש לה שיעור (א). ושל כהן אין לה שיעור (ב). מן הנהר ועד אמנה ולפנים (ג) שתי חלות. אחת לאור.

ואתחתי ח"ג. ת כויב ניהו"ל גיב. מכויב ניהו"ל מניב. אמנה ג"מ אמנה וכן בפסוק וכו"ל ניהו"ל ועד אמנה ניהו"ל ובמאמנה ניהו"ל וד"ל וכן אמנה.

וס"א ומאמנם וכמו שכתבתי ר"פ שני דמסכת שביעים: מן הנהר ובמאמנה ולפנים. כלומר מתחלת הכהן ולפנים ממנו עכ"ל ר"ע ז"ל אחר המלקט דאי

ה שלש ארצות. חוס' ר"מ כל הכשר ור"מ פד מה והל"מ פ' י' יתפסל דע"י פ' י' ור"מ כל הכשר סימן ד מ"י ע"ה ח' ח' פ"ג ע"ש ע"ש ע"ש :

תוס' אנשי שם
ה הוי"ט סר"ה שתי חלות וכו' וממרחי תבואות. וסר"ט כ' בשם סירובלמי דעמאה משום דתרומה יש אחריו מעשר וכשנתייבש להפריש תרומה צ' מלאה שהתרומה היא עולה למעשר ויבא לידו הקלה שיספור שהתרומה גמורה היא ולא יפריש ממנה המעשר והע"ג דאשכחן ביבטתה פ"ט דאמרי' תרומה ויתור ויתורם הכא בתשעה מועדא מנעו לתקן ב' תרומות משא"כ בחלה דלא שייך למיחש לכדי דאין אחריה כלום. ויתאם ההוא מה שקשה למה לא אמרו תרומת חו"ל נשרפת כמו בחלה דדוקא בחלה שיקט להפריש שיקים הוא לאמרו א' נאכלת וא' נשרפת שמוך זה ידעו לחם הקטן ב' חלות ומה"ל לא אמרו' דלכעסא ברובא ע"כ: **ה** ר"ב ד"ה א' לאור שהיא עמאה. לכא' תמיה דהא חס' יש כהן שבעל לקיפו נאכלת א"כ אין החסרון מודה שהיא עמאה ולמ"ס החי"ט ד"ה א' ואברה לויים כו' ושמה משום דבא"י כו' ח"ט. (קט"ט):

יבין

תפארת

ישראל

יבין

רק מדרבנן להכי הפסו לקולא כר"ג דמיקל טפי מר"א: (בו) ר"ל חלוקות בזיני חלה. ודע דכויב הוא מכויב [הקרא י"ב בנאום] והגדה הוא נהר שיחר [ויבאר גי'א] ובר אמנה [מאמנה האר] שלשן במערב א"י כנראה מנספת הארצות אשר לפנינו. הגדה הוא במקצוע דרומית מערבית ואמנה במקצוע אפונית מערבית וכויב באמצע ועמ"ס פ"ו דשביעים סימן ע' ובזיור סס: (בו) ר"ל מא"י לנר לפון ועד כויב מוכבשוה גם עולי בצל שה"ה א"י גמור ומייבת כמותה: (כה) ר"ל לנר דרום לכויב: (כז) ר"ל

בכויב ע"כ: **ה** מכויב ועד הנהר. פ"י הר"ב שחינה א"י ממש שלא כבשוה עולי בצל וכו' ט"כ ומה שאמרו בירושלמי של אור יש לה שיעור שהיא מדברי תורה. כתב הרמ"ם לאו דוקא מד"ס אלא נראית כשל תורה הואיל וייתה מתחלה קדושה וכו' וכו"ל הר"ב בסמוך. אבל הסו"ט בפ' כל הבשר ד' ק"ד מפרישים דהיא א"י גמורה אלא משום שסמכותין לארץ העמים נאין יבולין לשמור עמאן ופירומיטין כפיהם ומלה שלהן עמאה ועשוהם ערפה כהלה עמאה דלחוי"ו דפירומיטין גלגין בא"י וכדאמרי' בירושלמי שהיא מד"ס ע"כ. ור"ע דכרפ"ו דשביעים תשמע להדיא דלינה כה"ל גמורה לענין שביעים דהתם לא שייך עמאה שאין יבולין לשמור עמאן וכו' וסוד דהירושלמי ט"כ לאו מד"ס תמש קאמר דאפי' מקום שכבשו עולי בצל כיון דליכא בואת טולכס אינה מן התורה כה"ל חו"ט. והרמ"ם אפי"ם טכפ' כל הבשר משמע שמפרט כהמס' אבל כה"ל חלה הכינס כפי' הר"ב וכן בפירושו למשניות: **א** אחת לאור. פ"י הר"ב שבעמ"ס בארץ העמים. והא דאמרי' דעומאה אורי דארץ עמים אינה אלא לחלות כה"ל הר"ב פ' בתרא דלילות ח"ו וחלה זו לא נכנסה בגוש כפרה. מ"מ האר"ס שמה"ל בארץ העמים נעמא כנושה ועל מגשו בחלה שרופ"ו. ובזה מיישב הא דלא תיקטו שתי תרומות כדכר עמיקט שתי חלות. ובזה הר"ב דפירושא חלה אחת עמאה ודי בתרומה א' אבל חלה אינה אלא לחת לישא ומיימאמא ואתחתי ח"ג. כל הבשר נדחקו ג"כ בזה כה"ל חו"ט: **ו** ואחת לכהן. פ"י הר"ב שאם לא יפרישו מנה שני' אמרו תרומה עבודה נשרפת והכי אימא בירושלמי ויאסיף שוד א"כ יפרישו לכהן ולא לאור עמא יאמרו תרומה עמאה נאכלת כ"כ. ויש לדקדק א"כ יפרישו אחת ומאה חנו"ל לא אוכלין ולא שורפין. וי"ל כיון דעמאה היא מוטה לשורפה כדאמר בשבט ד' כ"ה כשם שמוטה לשורף

מכויב ולפון עד אמנה: (ל) מדכבש רק מעולי מלרים ולא מעולי בצל וקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא [ואשילו מה שכבשו עולי בצל אין חלתה מה"ס מד"ל עלו כולן עם עזרא ונחלה נאמר בבוואכס ביאח כולכס] לכן ארצה עמאה חו"ל ומפרישין ב' חלות ככו"ל: (לא) דמדאיתיה זאת הארץ קדושה תחילה והשתא היא חו"ל דמיא טפי לחלת א"י שנתעמא להכי חזתה כל אור לריכה שיעור א' ממ"ה כעיסה עמאה שבראץ ישראל: (לב) מדאיה רק מד"ס: (לג) ר"ל בין הגדה לאמנה לפנים מכויב [וש' ב'זיור

ראשונה
קדשים עמאים כן מטה לשורף תרומה עמאה ט' והלכך אין לבקל מטה שרפה ודוקא בעומאה ספק אמרו חולין שא"ל לשורף שמה עמוכה היא ולאכל נמי לא שמה עמאה היא. אבל עמאה דהיא מטה לשורפה. אלא שהרמב"ם בה"ל תרומות לא כתב בשום מקום סך דלמזוה לשורף תרומה עמאה. ועל הירושלמי יש לדקדק למה ליה סך עמאה שז"ל יאמרו. והא חיבא למימר טעם שלא תשכח מלה הטיחנה לכהן כדלקמן בחלה חו"ל. וסר"ט כהן דעמא י"ל דכלה מדה הא שאל יאמרו תרומה עבודה נשרפת שמשכח תורת חלה הטיחנה לכהן כלומר שמשכח נתינה לכהן וכן תשמע מלשון הר"ב לקמן. אבל בגמ' בכורות ד' כ"ו אימא שלא השכח תורת חלה ולא תסיים בה הטיחנה לכהן. ובה המוס' גם וכל הבשר כתבו טעם שלא תשכח כאן כמו בסופא. ואפשר דמ"ל לירושלמי דהכא שמתדקדקין בגל אור להפריש כשיעור הכל רואין שלשם ארץ חלה היא ולא השכח. אבל לקמן בגל חו"ל דלג אור אין לה שיעור חיישי' שמשכח. ואין להקשות ה"מ נמי יפרישו אחת כשיעור ולא יפרישו שנים כלל. הא אמרו מוטב להרבות בנאכלת. וז"ל מיישב נמי לקמן עכשיו טעם שלא תשכח. דלפי מה שמפרט הר"ב עם דחלת האור על חו"ל נאכלת לכהן עבוד ואף לעבול יום ואינה אפורה אלא לזנין ולזנות טו'. וה"כ היך תשכח תורת חלה הא דין חלה זו בחלת א"י דלכך עבוד נאכלת ולא לעמא והא עדיפא דנאכלת אף לנ"י. וכי היכי דלא תשנו בחלה א"י הנשרפת אס אין עם כהן עבוד חו"ל לספרים אחרת שלא תשכח טו' ולמה תשנו טו' ויחסי. יש לחוש: **ו** אמן ולפנים שתי חלות לאור. פ"י הר"ב אחת לאור שהיא עמאה בארץ העמים ממש ע"כ ויבא עמוה דהא מסיק דלמה האור נאכלת לכהן עבוד. אלא דליכא עבוד אין קאמרי מפני עמאה לא לא איכפת לן בעומאה עמאה בליכא עבוד א"כ יפרישו אחת ומאה חנו"ל לפיכך אחת לאור שהיא אינה נאכלת לעמא ונדליכא עבוד ע"כ נשרפת: והרמב"ם בחיבורו כתב בהך דלחתי

תוספות יום טוב חלה שתי נשים פרק ד עובדיה מברסגורה

תוספת יום טוב. מ"ה ע"ש וכו'
מ"ה תוספת יום טוב ע"ש
ע"ש ע"ש פ"ה :

תוספות חדשים
משנה ה' (במשנה) של
אור אין לה שיעור ט'
ובסמך ש"כ היא רמ"א
דגומן סוף אין מפרישין
רק מה אמת ונלא שיעור
וטריין ליעול חית :

תוספות רע"ק
פ"ד משנה ה' (אור 10)
בר"ב ד"ה ושבול
יום ואוכלה הבה בקריו'
ודעת תוספות בר"פ
הדרין ובבבבירות דסבול
יום אוכלה קאי על חלת
הבה אבל של אור אסור
אף לכהן שחור כיון
דפקדא לא"י מחויי בחלת
אין שפא. ודין תריא
דבבירות דבבביר דאי
איכא בהן קפן אינו מפריש
אלא חלה אחרת ויא ליכא
כהן קפן מפריש ב' א' של
אור רבי' לכהן גדול היינו
בבבל דמירוקא מא"י. אבל
בפפופת הספריים לעולם
היו מפרישים ב' חלות ושל
אור אסורה אף לכהן שחור
והשנית נאכלת לכהן שאין
עליו מוטא היוצאת משנה :

תום אנשי שם
בר"ב ד"ה ואחת לכהן ט'
שנתת לכהן. כבבירות אי'
של תשבת תורת חלה
ומפריש הר"ב ע"ל הא
שנתת לכהן וז"ל דהא לא
שיין עממא דע"י שהא
מתייבש' שמה יאמרו עתה
שפרת דקומתא וז"ל ממש
מפוסמת אל חלה כהן
שפפרת לפרש ש"מ של
השבת תורת חלה היינו
נמי כעטס ה"ל של יאמרו
טעורה שפרת ונח"י קרי
ל"י תורת חלה. ונח"י כפותר
ופרת משמע שטעס זה של
השבת תורת חלה עיקר
חיוב שפרת חלה חר"ל -
וכיון דמשום טעס זה לחוד
חייב חלה ה"י ונח"י לכהן
ורק משום השפא של
יאמרו רחמי ח"ט נאכלת
הגזירו להפריש חלה נ'
ולשפרת ממא שכתב
רחשן השפרת היא חייבת
והנאכלת לנח"י ונח"י לכהן
הנאכלת החייבת מדרבנן
והשפרת לגלות כ"ל :
ד"ה ושבול יום טוב ויא
ליכא כהן קפן ט'. ונח"י
מיידי ממש' דהא ח'
לאור וא' לכהן. (בר"ב) :

כשיעור שמפרישין מעיסה טומאה אחד מכ"ד או ממ"ח. גם
הרמב"ם בפירושו כתב ולפיכך צריך להאילא כשיעור שזכרנו. והוא
חלק מכ"ד או חלק ממ"ח. ודבר תמוה דמאי שגא מדין הלשני דכתבו
בו אחד ממ"ח. והר"ב נכון טעם דהוי דין עיסה שטומאה בלוגם
[כדתנן סוף פרק ז']. ואין סברא לחלק
בין טומאת ארץ העמים לטומאת ארץ
שלא כבשו עולי צבל. ושיהיה לנו בו
ספק שמה שנחשב חוזה ארץ למטמא
במזיד ויחייב אחד מכ"ד. לדבריה

ואיכא מהסברא שהדר בלוחה ארץ ויהי יא נחשב לנוגם בטומאתו.
מהדר בארץ העמים. ולהרמב"ם חלל מה שאמר אחד מכ"ד או ממ"ח
לא הזכיר טעם כשיעור שמפרישין מעיסה טומאה. יש לומר שכוונת
דהאילא הוא מכבש עולי מלרים אמר שיש לה דין עיסה טעורה
לענין השיעור. ונחן שני שיעורים האחד לעיסת בעל הבית. והאחד
לעיסת נחמוס. ומכל מקום בחיבורו פרק ה' מהלכות בכורים כתב
גם **מלאכת**
לח"ה טפי הוא ניחא ל' למיגרם הכא וצ"פ' שני דמסכת שביעית ומן הכהן
ומאמנה ולחון. וז"ל הרשב"א ז"ל בפסקי חלה ונראה שמהסבר מלאכה ולחון
שני חלות גרסי' וכן היא בהלכות חלה לרב רבי משה ז"ל וכן היא שני'
בדומה אלף שכל הספרים כאן וצ"פ' שני של מסכת שביעית גרסי' ולפיכך
ע"כ. וכתב הר"ם ז"ל מן הכהן ומאמנה ולפיכך שתי חלות ומה שלא נהגו
להפריש חלה שני' עכשיו אפי' במקומה שיש כהן יש ליתן טעם משום דאין עכשיו
בארץ ישראל תרומה נאכלת. דכל מה שנזרז משום תרומת א"י גזרו ובימי
הקמים היו מוין בא"י אבל עכשיו צנלה אפר פרה ולא משתכח כהן טעור ע"כ.
וז"ל פי' הר"ם שיריל"ד ז"ל למשנתנו שלם ארצות חלה שלם ארצות חלקות
בתוך ארץ ישראל האמורה למשה רבינו בפרשת מסעי. וסוריא וכל שכן צבל
לא קחשיב הכא דהיה דין רביעי איח בה כדליתא פ' עד כמה. מארץ ישראל
ועד כיוצא חלה כעין משנה זו שני' פ' שלם ארצות במסכת שביעית וההם
הני כל שהחזיקו עולי צבל ועד כיוצא לא נאכל ולא נעבד והיינו משום דקסבר
דקדושה שני' אין אחרייה היתר ונאיתו פרק במסכת שביעית מפ' העיירות
שקדשו עולי צבל מארץ ישראל וכי קתני הכא עד כיוצא ולא כיוצא בכלל קאמר
דכיוצא לא כבשוה עולי צבל כדליתא בפ"ק דמסכת דמאי וצ"פ' שלם ארצות לייירי
אורח הארץ בגבוליה ומ"מ הגני מטריח עממי לייירה כהן דע עכו מארץ
ישראל כדכתיב בפוסקים אשר לא הוריש את יוספי עט ומשמע צ"ק דגישין
דעכו בעיקר אפוס" של ארץ ישראל הנהיה עיין נחמ שייירי ש פ' שלם
בארץ לפנות מערבית וכיוצא משוכה ממנה חלוח שביעית שהפתיחו
לד' דרום (נ' ד"ל [שון] והיא נגד חוט בשנו ז"ל מכתבת יוד ז"ל אם הוא מסוון
עם מה שכתבו כאן בשנו ז"ל :

סוף קו מערב ומשם מתחיל קו צפון ואנטוכיא היא בקרן לפנות מזרחית
דכתי' וירד הגבול משפס הרבנא ומתורגס משפס לרבנא ותרגוס ירושלמי
מקלויא לאנטוכיא וכן פירשו רבותינו כל רבנא שצנצניאם אנטוכיא עניין
לאנטוכיא הן בקרן לפנות מזרחית והים הגדול עולה ומגיע אלניהן של טורי
אמגוס ונכנסין תוך הים הרבנא וכל שפוט שפוטעים לד' ארץ ישראל דהיינו לד'
דרום אמריין לקמן דהוי קדוש והיינו דהן מטורי אמגוס ולפיכך נחל מלרים והיו
הוא צלד דרומית מערבית ככתוב בתורה וצ"ב הגבול מעמון וחלה מלרים והיו
תולדותיו הימה דהיינו מערב וממין ל' וגבול ים וקא מפ' חוט קו של מערב

טומאה בטומאת ארץ העמים ממש: ואחת לכהן. כדי שלא תשכח
תורת חלה שנתנת לכהן: של אור אין לה שיעור. האילא ושתיהן
מדברי סופרים מוטב להרבות בלוחה שנתת לכהן שנאכלת ולא
בשפרת: ושבול יום אוכלה. לחלת האור של חו"ל. וטובול יום דקאמר
הכא הוא כהן שטבל לקריו. שאין חלת
האור של חו"ל אסורה חלה למי שטומאה
יואלה עליו מגופו. אבל טמא בשאר
יומאות מותר בה. הלכך בחו"ל היכא
דאיכא כהן קפן שלא ראה קרי מימיו.
או כהן גדול בשנים שטבל לקריו. מפריש חלה אחת בלבד ומותר
לכהן. ואי ליכא כהן קפן או כהן שטבל לקריו ואיכא כהן בעל קרי
מפריש שתי חלות. אחת לאור ואין לה שיעור. ואחת לכהן ויש לה
שיעור אחד מארבעים ושמונה כדין כל עסה שטומאה בלוגם. דטומאת
ארץ העמי' טומאת חונם היא א' אוכלה הכהן בקריו כדי שלא תשכח
תורת חלה מישראל: אינו צריך טבילה. ובעל קרי מותר בחלת
חו"ל

שלמה
ומדבר אין הוא קרן דרומית מזרחית ומשמע ממתני' דלא כבשו עולי צבל אלף
מכויז ולהלן לד' דרום והש"ה ה"ק כל מה שכבשו עולי צבל דהיינו מכויז ולד'
דרום ועד כיוצא לא כיוצא בכלל מפרישין חלה אחת ונאכלת חלה מחרי עמי
דאין בה טומאת אור דכל שכבשו עולי צבל טעור ואם כהנים הדרין שם
אירעה להם טומאה יכולין לייסר דהא אפילו נימי האמוראים ה' להם עדיין
אפר פרה ממון הבית כדליתא בפ"ק דגדה חזריא מדכן בגלילא וכו"ש נימי
התנאים וכן כתב סה"ג בהד"ה בשם ריב"א ועוד האריך רבינו גרון בספר
התרומה. מכויז ועד הנהר ועד אמגוס והיינו משום דכהן דקתני במתני'
היינו נחלה מלרים וכן פי' הרמב"ם ז"ל פ"ה דהלכות תרומות והוא בקרן דרומית
מערבית כדפרישית וטורי אמגוס הן הר הכר האמורים בזהרה וכן בקרן
מערבית לפנות ומתני' נופרשא כמין ענלא משולשת תרגום ירושלמי של הר
ההר טורי אמגוס. ואחת של אור דיש לה טומאת אור ואין שום תרומה בה
טעורה דדוקא כפר קרי ואקלון וכפר סוכאי מפני שהן מוגלעות טעורות דאי
לאו הכי עמאות הן של אור יש לה שיעור כי הא דתנן הנחתום אחד ממ"ח וכו'
ועמא דלוינה קדושה כמו ארזה שכבשו עולי צבל ולכך עמארו. ועד אמגוס
ולא איתתן כלל דכל השפוט שפוטעים ההרים לא כבשו עולי מלרים וצורות
מפ' טעמא. ומהסבר ומאמגוס ולפיכך מפ' צירושלמי נחל מלרים כל עיירות
שכנגדו וכל השפוט שפוטעין טורי אמגוס לד' ארץ ישראל דצירושלמי קאמר
דנגול קדושת הר ההר דהיינו קו שנוכח נצנה וכל מה שפוטע לד' דרום דוקא
הוא דקדוש ואילו כבשוה עולי מלרים ה"י צו קת קדושה אבל כיון שלא כבשו
כלל דנו בה דין ח"ל ומהאי עממא נמי חני צ"פ' שלם ארצות דנאכל ועבדו וברידי
כל הכשר נמי קרי להאי צבל ח"ל כדליתא התם אבל מ"מ כיון שהוא מוגביל
ארץ איתתן לו ע"י מרע"ה עבדו בה רבני הכרס ח"ל דלוינו ח"ל אי
איכא כהן קפן אין צריך להפריש אלף חלה אחת ועוד דאי ליכא כהן קפן
מפריש שתיים של אור אין לה שיעור ושל כהן אוכלה ואפי' הוא טמא צבל טבילה
ואפי' טומאה יואלה מגופו כדליתא בפ' עד כמה ועוד דלוחל והולך ואח"כ
מפריש ואילו הכא אחמירו בה תרתי דאפי' איכא כהן קפן צריך להפריש שנים
ועוד דהשנית של כהן לא יאכלנה לרבנן ואפי' הוא טמא מת שאין טומאה יואלה
מגופו אלא"כ עבל ולר' יוסי לא בני טבילה אלא"כ טומאה יואלה מגופו ומנא
אמינא לה דגריסין בר"פ עד כמה אמר שמואל אין תרומת חו"ל אסורה חלה למי
שטומאה

יבין
לה) דמדינתו מדר"ס ראו להרבות בהנאכלת: (זו) היינו טמא שטבל
ולא העריב שמשו: (זו) לחלת אור שצ"ל דמדינת מדר"ס הקילו בה דלא
לתסרה רק למי שטומאה יואלה מגופו כבעל קרי צ"ב דהו ולא לטומאה מונע
טומאה והרי צטבל נעטר ממומאה שנגופו. ולר"ן פרק א"ל עוברין
דוקא לטומאת מת א"ל הערב שמש אבל לעומאה שנגופו כגון קרי וכו'
וגדה

ראשונה
האור זו אסורה לשלם אף לכהנים טעורים וכל שפיתא דמתני' לצבול יום
וגזים שטבלו אינה אלף צבלה שנים שהיא לכהן בזה יתכן לומר שהנה האור
אסורה בשלילה משום שהיא טמאה. אבל לשעת הר"ב גופי' ח"ל להעמידו:
ושבול יום אוכלה. פי' הר"ב דלאחל אור קאי וכו"כ הרמב"ם ולפירושה ר'
יוסי ממיר נמי לגזים ולגזות בלא טבילה כמו צבל קרי. ויש לתמוה דא"כ
נ"י

יבין
ציוור הילן דשם ח"ל ממש. וה"ה שאר ח"ל: (לד) דהרי צריך להפריש
חלה גם בח"ל מדר"ס שלם תשבת תורת חלה ואי יתנוה לכהן הרי
מדעמאה בטומאת ח"ל יאמרו רחמי תרומה טומאה נאכלת ואי שרפירו
מה"ט עכ"פ מדאית ידוע לה שום טומאה וודאית יאמרו רחמי תרומה
טעורה שפרת להכי תקטו צ' חלות. דע"ז מסיק דרעיתיה לחקור :

משנה
דאחת לאור שלא יאמרו תרומה טמאה נאכלת פ"ב. וקשה ג"כ דהא חיבו
מיו ס"ל כה"כ דלחל האור נאכלת לכהן טעור אלאה דלא חייש' שיהמרו
עמאה נאכלת וה"ל למימר שלא יאמרו עמא אילת תרומה והוא טעם שאין
מאליין אוחה עמאה ונשפרת אי ליכא טעור. ואפס זה שכתב הר"ב דאחת
לאור שאיח עמאה ח"ש לפי שנת הסוף והא"ש שכתוב במקום דס"ל חלה

חלה שתי נשים פרק ד

מ' ואלו נתנין לכל בהן (א).
 חרומים (ב).
 חרומים (ג).
 חרומים (ד).
 חרומים (ה).
 חרומים (ו).
 חרומים (ז).
 חרומים (ח).
 חרומים (ט).
 חרומים (י).
 חרומים (יא).
 חרומים (יב).
 חרומים (יג).
 חרומים (יד).
 חרומים (טו).
 חרומים (טז).
 חרומים (יז).
 חרומים (יח).
 חרומים (יט).
 חרומים (כ).

ללקמן והעשם שלא נקדים באלו המצוות כהן חבר על זולתו לפי שאין בהן קדושה ולא נחוש שמא יעמאו אותם עמי הארץ ע"כ. וגם בחבורו פ"ה מהלכות בכורים כתב על חלת חוזה לארץ ונתנין אותה לכהן עם הארץ מפני שהיא טומאה באויר ארץ העמים:

י ולא קבלו ממנו. פירש הר"ב לשרפן חי אפשר לפי שאין טומאה זו ידועה וכו'. ולעיל במשנה ח בדין השלישי מפרש דטומאת ארץ העמים היא טומאה ידועה דדוקא אותו חלק מן הארץ שלא כבשו עולי צבל מקרי טומאה שאינה ידועה. ומלאתי בספר כפתור ופרח פרק י"א שכתב למערכ ירושלים דרומי כשגש שעות הוא ביתר ע"כ. והאם לביתר שבמסנהטו נתכוין וכל לומר דגם בכלל ארץ ישראל שלא כבשו עולי צבל היא שהרי סמוכה לירושלים היא ומאחזקת תחשב. אבל באלכסנדריא קשיא לפי שהיא לערך

כהן אע"פ שאינו אוכל חוליו בטמאה: **ה** החרומים. לכהנים כדכתיב (במדבר יח) כל חרם בישראל לך יהיה: והבכורות. אי הם הוא הרי זה קדשי מקדש ואי בעל מוס הוא כתיב (דברים יג) הטמא והטהור יאכלנו: ופדיון פטר חמור. פדוהו צטה ואין בו קדושה: ראשית הגז. דכתיב (שם יח) וראשית גז לארץ תקן לו: ושמן שרפה. שמן תרומה שנטמא: וקדשי מקדש. ולא חסרו לתת לכהן שאינו נוסר מטומאה כגון תרומה ותרומת מעשר וחלה. אבל קדשי מקדש ובכורים שמביאין אותם לעזרה לא חששו דטוארי מותר נפשיה: ר' יהודה אוסר בבכורים. דמיש למלא לא מזוהר בהו הואיל ואין עושין בהן עבודה. ואין הלכה כר"י: ר"ע מתיר. ר"ע לטעמיה דלחמ דפרק שני דמעשר שני דכרשיטין כל מעשיהן בטומאה ללא חשיבו אוכל:

הביאו

ה"ג. מ' ואלו נדעו אלו וכו' נדעו. נתנין ציונים נתנין. ונתנין נדעו וכו' נתנין וכו' נדעו. מותר נדעו מבייתר וכן הוא ביחזקוני.

תשעים פרחות ארצנו למערב ארץ ישראל כפי מה שראיתי במפות העולם. וגם נראה שביתר זו היא אותה שנינו בסוף טעמיה. ואין סברא שהיתה קרובה כל כך לירושלים. [ובפ' הניזקין דף גו דביתר רחוקה מיל מים הגדול] ובעל כפתור ופרח לא לזו נתכוין. ועוד שהרמב"ם כתב בכל חלת חוזה לארץ שהובאה לארץ ישראל שמיחה השרף שלא יאמרו תרומה שאינה נטמאת כשרף וכו'. אלא מניחן וכו' היא טומאה ידועה וכשרפת מ"מ כשהובאה לארץ ישראל מיקרי חינה

החכמים אוסרים. דחשיבו והלכה כחכמים: ר' מביתר. שם מקום בחו"ל: ולא קבלו ממנו. דלאכלין חי אפשר שרבי נטמאי בדרך העמים. ולשרפן חי"א לפי שאין טומאה

עד הפכה והשרף כתרומה. ובספ"ב מהלכות תרומה כתב ולא או עד שיבא ערב פסח וכו'. וז"ל דאע"ג דכשהיא בדרך העמים ידועה ללאו כ"ע ידעי מאיזה מקום הובאה אם מארץ העמים אם מארץ

מלאכה

האי ללקמ' ע"כ. וכן ג"כ פי' הרשב"א ז"ל בתשובתו סי' של"ו: **מ** ואלו נתנין לכל בהן וכו'. פי' הר"ש שרי"נו ז"ל לכל כהן בירושלמי מפ' לה ללרדקין קמי' לה ים מהן בין למשמר בין חוץ למשמר ויש מהן דוקא למשמר אלא בין חבר בין ע"ה. החרמים מי שאמר שהו חרם נתקן אל המשמרה שזבדה במקדש בלוהה שבת שהחרים זה חרקה על וציונו: נפקא לן דחרמים דקרקע לבי המשמרה דוקא מתחלקים אחד חבר ואחד עם הארץ מקרא דכתיב כל חרם קדש קדשים הוא לה' מה קדשי קדשים לאבשי משמר חף חרמים לאבשי משמר והא דלא הני שדה אחוזה משום דלתקש לתרמין ובכלל תרמין אית'. והבכורות אי הם הוא פשיטא דלאבשי משמר הוא ופי' בעל מוס הוא בישותא דכהן הוהם הלכך הראוי לאכלת חס זבי כ"י הוהם. פדיון הכן פטר רחם וכו' פדיון חמם וכו' וכו' לא צ"ע בני משמר. פדיון פטר חמור שאכור כהנהא אר"כ פדוהו צטה וכה טוחו לכל כהן. ראשית הגז שיטורו מפורש בפ' ראשית הגז אחד מם' כגזוזין בכל שנה. שמן שרפה שמן תרומה שנטמא ודרשינן בפרק גמה מלוקין משמרת תרומתי בשתי תרומות הכוזב מדבר

תפארת ישראל

הארץ וזו לאכול תרומה (י"ד ט"ז): **ב** באומר נכסי מותרים לה: **בא** הם למזבח ובעל מוס לכהן: **בב** שפדוהו צטה: **בג** מזהמה כשחשפה טהן לכהן זרוע ימין מפרק ארבעה האמרות עם הראש עד רוחב הכתף דהיינו ב' פרקים עליונים של יד הבהמה. והלחיים היינו מפרק של ליה אלא לדעי הבהמה עד למטה בפיך' של גדרת עם הלשון שבנייה. והקידה וקיי"ל דליו טהב בח"ל (י"ד ט"א ט"ב): **בד** הגזוז ה' כבשים שמסקל אמר כל חי י"ב טעם יתן קלה מן לכהן ומד"ם ים

משנה ראשונה

לדה ולילדות. והרמב"ם בחבורו הוסיף חף המלרשינן: **ה** החרמים. בפ' הזרוע ד' קל"ג כתיב כ"ד מהטעם כהונה עשר במקדש והרעב בירושלים ועשר בגבולין. והעשר שנתקדש הם שקורה אותם התנא כגאון קדשי המקדש. והרעב בירושלים הם הכסות והביטורים ושבות קדשים והמוסר מתודה ואיל נזיר וזוהו וזקן דשלמים וכל הני המוסר חל חשיבו להו דלולו מוסר ניטו. והאם בתמני' לא חשיבו מארעב שבירושלים אלא מרי וסם הכסות והביטורים מוסר דלוקן הערות והמוסר לא שייך ליתמר נתנין לכל כהן דלוקן ניתנין אלא לכהן המקריב י"ב הרמב"ם. והעשר שנגבולין עשה תרומה ותרומת מעשר

אחת תרומה עהורה ואחת תרומה טמאה להסיקה תחת תבשילו. וקדשי המקדש כגון שירי מנחות דכתיב כל זכר כהנים יאכלנה וס' צבי משמר. והבכורים דהן במסכת בכורים בכורים נתנין אותן לאבשי משמר וכן מלוקין בימין קדשי המקדש וטעמא דהא אית בהו קרבן דתנין התם. ר' יהודה אוסר בבכורים למוסרין לכהן עם הארץ דכיון דאכליתן חוץ החומה כמו משמר שני אי עם הארץ הוא חייבי' דילמא מפיק להו חוץ לחומה ואכיל להו כיון דלא נמיר או שמא אכיל להו בטומאה ואיתקוש למעשר שני בקרא דלא תוכל כדאיתא בפ' הערל וכו' יהודה דהכל אויל לטעמי' דלחמ התם אין ונתנין אותן אלא לחבר בצובע עכ"ל ז"ל ועיין בפ' הרמב"ם ז"ל: ר' איש תקוע. מארץ ישראל הו' כדתינן במנחות פ' כל קרבנות תקוע אלפא לשמן. ואסתכן לה בכמה דוכתי במקרא אחר ה' בטקדים מתקוע ובשמואל ושלח ויבא תקוע: ס' ביהור. לר"ך להני' מבייתר: ולא קבלו ממנו. דלא הן צפ' שלם ארצות אין וכו' תרומה מח"ל וזהו תרומה שוין: אנשי אלכסנדריא. פי' הר"ש שרי"נו ז"ל נראה צעני' דהדר ותנא ל' משום דלמינו עשה שם בית כדאיתא בספ' ברא

יבין

שיעור למזונה ה' שלשים ואילו טהב בח"ל (י"ד ט"ז ס"א): **מה** שמן תרומה שנטמא: **מו** קרבנות המזבח דדוקא קדשי גבול כתרומה וחלה אין ניתנין רק לכהן האוכל בטמאה משא"כ קדשי מקדש ודאי נטמאו הכהנים קודם שיאכלו: **מו** מולא קרב מהן במזבח לא מזדרי בטמאה: **מח** לתהם לכל כהן לטעמי' פ"ב דמע"ט דלוקן אוכל רק ע"י הדחק: **מט** מקום שבת"ל: **נ** דלאכלין אלא מדקמחו מח"ל ושרפה חי"א דאין טומאה וראשית ידועה כהן ויאמרו דראו חלה טהר בא"י ושרפה ולהחזיקין

יבין

זהו ואלו נתנין הגז ונתתה ופדיון הכן ופדיון פטר חמור ושדה אחוזה ותרומה וגזל הגז. לא חשיבו הכא אלא המשע דתרומה ומ"מ וזהו אין ניתנין לכל כהן מפני הטומאה כמ"ס הר"ב. וגזל הגז אין יתכן לכל כהן אלא להמקריב אה איל האש. ושדה אחוזה נמי לא מני הכא דבכלל חרמים הוא כדכתיב שדה חרם לכהן לכהן מה' אחוזתו צפ' בתקומי: וזהו צפ' הכמ"ס בפיושו דמן עשר שנגבולין לא חשיבו אלא עשה פ"ב. והרי בפירוש אינם אלא המשע אלא דחרמים תרמי ניטו כדפי'. ר"י אוסר בבכורים. וה"ל מני כסוף מכ' ביטורים ל"י חומר אין ניתנין אלא לחבר: **י** ולא קבלו ממנו. פי' לא קבי' נטמא

הביאו בכוריהם... מ"ח ע"ג

מהאזן שלא כשבו עולי צבלי הביאו בכוריהם [קודם עזרת] ולא קבלו מהם. כ' הר"ש וזכור'ס מפרש להחזירם ופריך אמאי לא קבלו ממנו וסתם צפרק רבי ישמעאל דמנחות שאם הביא קודם לשתי הלחם כשר. ומשני שגיית היא שהדבר מסויים שלא יקבע הדבר חובה מפני שאנשים גדולים היו ויסמכו עליהם. אי נמי משום דמנכר מלחא טובא ע"כ.

לשון הרמז"ס צ"כ מהל' בכורים. אין מקבלים אלא יניחם עד שהבא עזרת ויקרא עליהן. וכזה הב"מ שכן כתוב בצומטפת בריש בכורים: **יא העלה בכורות [מזבג] ולא קבלו ממנו. כתב הר"ש צירוש' פריך ולא תגן צבוק פ"ג דתמורה ואם זהו תמימים יקריבו ומשני שגיית היא שהדבר מסויים שלא יקבע הדבר חובה וכו' כמ"ס לעיל ובצבלי דתמורה משני רב שמדל הח' ר' ישמעאל. הא רבי עקיבא. וצפרק א' מהלכות בכורות פסק הרמז"ס דלם הביא אין מקבלין ממנו ולא יקרב.**

חובה **הביא בכורים יין ושמן ולא קבלו ממנו. פירש הר"ב לפי שלא בלרום מתחלה וכו'.** ללא תקנה ארסנן

טומאה זו ידועה שמו יאמרו ראינו תרומה טהורה נשרפה. להחזירן למקומן אי"א שלא יאמרו תרומה יולאה מא"י לחו"ל אלא מניחן עד ערב פסח ושורפן: וחג הקציר בכורי מעשיך. דשתי הלחם הקרו בכורים ומחזירין את החדש במקדש: **יא העלה בכורות מבבל ולא קבלו ממנו. דכתיב (דברים יד) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגןך תירושך ויאהךך ובכורות בקרך ולאךך. ממקום שאתה מביא מעשר דגן אהה מביא בכורות. מוח"ל שאין אתה מביא מעשר דגן אין אתה מביא בכורות: הביא בכורים יין ושמן ולא קבלו ממנו. לפי שלא בלרום מתחלה לך. דאלו בלרום מתחלה לך שרי דהכי תגן פרק בתרא דתרומות אין מביאין בכורים משקה אלא יולאה מן הזיתים וענבים בלבד: פסח קמן. פסח טי.**

צ"ב. אנשי הר צבועים הביאו בכוריהם גלם אנשי צבועין הביאו בכורים. צפרת דלי' וד"ו לצפרת וד"ס צבועין. שבתורה גלם בתורה. **יא אנשינו גלם אשינום וכו' יניחו' ונמורה אנשינום. בכורי יניחו' בכוריו וכו' דל"ו. ובני דל"ו וחת בני וכו' יניחו'.**

י"ה ויהעתיקו הר"ב שם בתמורה:] הביא בכורים יין ושמן ולא קבלו ממנו. פירש הר"ב לפי שלא בלרום מתחלה וכו'. ללא תקנה ארסנן

מלאכת שלמה
גרוס' ס"א בן אטיסם וכן הוא בערוך ופי' הר"ש שיריני' וז"ל ח"ל בן אטיסם שם איש העלה בכורות מבבל ולא קבלו ממנו בתמורה פי' ולאו קדשים נפקא לן מקראי דאף על גב דבכורות בהמה טהורה של חולה לארץ קדושים מכל מקום אין מחוייבין להעלותו ולהקריבו על בני המונח דכתיב ואלת לפי ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויאהךך ובכורות בקרך ואךך ממקום שאתה מעלה מעשר דגן אהה מעלה בסור וממקום שאין אתה מעלה מעשר דגן אי אהה מעלה בכור אבל אם העלוהו מקריבין והכא משום דכן אטיסם הו' אדם מסויים ויקבעו הדבר חובה לא קבלו. הביאו בכורי יין ושמן ונפקא לן פי' העור והרוטב דקדושים ואינו מביא ודרש' פרי האדמה אשר תביא פרי אהה מביא ואין אהה מביא משקה עכ"ל ז"ל. ולמה שהקשה ותיך רבינו עובדי' ז"ל תיך הרמז"ס ז"ל דהויה דתרומות ר' יהושע היא אלא ששם גוס כ"מ אעתק ר' יהודה ופשות הוא ור' יהושע לריך להיות וכמו שכתבתי שם פי' בתרא דתרומות ס' ג'. ושם פסק כר' יהושע דתרומות והכא בפי' הגמשה כתב ואמרו הביא בכורי יין ושמן ולא קבלו ממנו היא הסבא האמיתית ע"כ: בניו ובני ביתו. נג' הקמטם ואשמו: פסח קמן. פסח טי: והחזירוהו. כתב הר"ש שיריני' ז"ל דמפ' צירוש' דלתי' כר' יהודה דלמנן אהה בראשון חובה ובשני רשות והחזירוהו דקמני בשביל שהיתה לעמא עם בניו ולא בספלה פי' חבור לאישה ואיכא נ"ד דהי' אדם רשום ויקבעו הדבר חובה שילמדו ממנו ע"כ וכזה הר"ש ז"ל דיוסף הכהן היה סוכר דנשים בשני חובה: שבא יקבע. הקו"ף בנקודת קמ"ץ ז"ל וכן

בתרא דמנחות ה"א דליקבלו מנייהו דלא נטעו לומר הא דלא קבלו מנייתור משום דלא מני אכלו לכו הים אבל באסכנדריא דהא מני אכלי לכו כהנים הים דים שם ביה ס"א דליקבלו קמ"ל ועוד נראה משום דלאסכנדריא תל מזרים מיהם מתחיל וארץ ישראל הויה אלא דלא כבשה מש"ה תני לה: הר צבועים. שם מקום בחרץ ישראל כדכתיב בשמואל ג' ללבושים והרגם ונתן מישר אשעיה וברדלם נקרא נבוע ואפ"כ צ"כ פ"ק: הביאו בכוריהם קודם לעצרת. ותגן במנחות פ' ר' ישמעאל אין מביאין מנחות ובכורים קודם לשתי הלחם ואפי' בעזרת עלמה ומפ' טעמא בפי' כל קרינות הנזר משום דכתיב חדשה חדשה שתי פעמים: מפני שכתוב בתורה וחג הקציר בכורי מעשיך. צ"כ כל קרינות הנזר מתנייהו הכי ומנין שאתה עזרת קדמת לבכורים ח"ל חג שבועות תשעה לך בכורי קציר חטים ואין לא אלא בכורי חטים בכורי קציר שעירים מנין ח"ל ותג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה ופי' רש"י ז"ל מנין שאתה שתי הלחם קודם לבכורים שלא יביא בכורים קודם לשתי הלחם ח"ל בכורי קציר חטים כלומר שתי הלחם והא קודם לכל קציר חטים ואפי' קציר שעירים ח"ל חג הקציר בכורי מעשיך חג שאתה מביא בכורים שתי הלחם היא קודם לכל מעשיך אשר תזרע בשדה ואפי' חתם של שעירים עכ"ל ז"ל. וצירוש' תני ר' חייא בין ברישא דלחות שהביא תהלי איש תקוע בין כוספתא בחלות שהביאו אשמי אלכסנדריא נזרו עליהם והחזירו למקומם והתם פריך עלי' דהא קיימא לן דלהחזירה למקומה אי אפשר שלא יכו אומרים ראינו תרומה יולאה מן הארץ לח"ל אלא מניהה עד ערב הפסח ושורפה: **יא בן אנשינום.**

לח"ל ולשרפן שם ח"א שלא יאמרו ראינו חלה יולאה מא"י לח"ל להבי מניחה עד ע"פ ושורפה עם החמץ: נא) הגריטם להחזירן ולהולילן מבהמ"ק: נב) ר"ל שבועות נקרא חג הקציר וכו' מביאין צ' לחם להחיר

מנחתם עד ע"פ ושורפה עם החמץ: נא) הגריטם להחזירן ולהולילן מבהמ"ק: נב) ר"ל שבועות נקרא חג הקציר וכו' מביאין צ' לחם להחיר

י בין

י בין

תפארת ישראל
החדש והבכורים במקדש: נג) דוקשו בכורות למעשר דגן וכמו שאין מביאין חומ"ע מחולה לארץ כ"כ בכורות אלא ירעו עד שיהתאבו ויאלכו לכהנים: נד) מדלת בלרום מתחלה לך: נה) פסח טי: ורק

י בין
החדש והבכורים במקדש: נג) דוקשו בכורות למעשר דגן וכמו שאין מביאין חומ"ע מחולה לארץ כ"כ בכורות אלא ירעו עד שיהתאבו ויאלכו לכהנים: נד) מדלת בלרום מתחלה לך: נה) פסח טי: ורק

משנה
לשנות בהן תפסה מיד אבל קבלו להניחן עד ע"פ. ומ"ס ס"ג דלכך לא קבלו ללאכלן ח"א ולא לגורפן וכו' וה"מ למימר שאין נניאין מחו"ל לארץ כדאמר ספ"ו דשביעית גבי תרומה שלא יהו כהנים מרדפין אחריה וכו' אימא בירושלמי דהכא גבי בכורים מאקפמיהו כ"פ. ונראה דלמה שמפרישין עסקה ודבר מוטע אין דרך לתר אחריה לחו"ל. ויש לדקדק אי ביהר ז' חו"ל גמורה היא מן אמנה ולפנים כדמשמע בחו"ל. ושם מפרישין אחת לאור שאין לה שיעור ואחת לכהן כשיעור וזה שהביא בחלות לח"ל ודאי כמקומו לפרנס כהן עניי כהנים של ח"י וע"כ מהשניות שלכהן הביא וח"י אמאי ח"א לאולכין מפני

ראשונה
עומתתן הא לאכלין בעומתתן לטעול יום ולכל העמאים כדלעיל. וי"ל דוקא בחו"ל נאכלת בעומתתה ולא בח"י. דלתי לאחלופי בתלת ח"י. וכן לשנת הר"ב לטעול דלתת האור נאכלת לפ"ו ולשאר עמאים י"ל דלתת האור הביא וקטעי ומנר דכי היכי דנאכלת בחו"ל ה"נ בחרץ ולא קבלו ממנו דכ"א' שאני נזבאם איחלופי: **יא הביא בכורי יין ושמן. פי' של חרץ ישראל ולא קבלו ממנו** שאלו בלרום כו' כמ"ס הר"ב: פסח קמן. נקרא פסח קמן שאינו אלא יום אחד. וכ"כ חו"ש פ"ק דל"ה מ"ג בשם הרמז"ס: **שלא יקבע הדבר חובה** וא"ת אם יקבע חובה מלי איכור איכא. אפשר אם מתטוין למנות כתיב איכא

נאסר הפסחים דמיטעו רובו שים ועוד דלא חכר שם אלא אחר שקדמו ראשון אבל בשאר מקומות קרו ל' קטן לאשעמו כדמו שהוא קטן בין בכמות שאינו אלא יום א' ובין בחכמות דחמץ ומנח ועוד כדכתיב וכן נאכלתו וכן קטן כאלולתין שוב ישראל עש ככר הראשון. (רמ"ז) ח"י"ט ד"ה הביא כו' דלא תקשה ט'. ז"ע מה אסוף כזה על דברי הר"ב ואפשר דלא קטן לומר דהר"ב לקח זה מהירושלמי ושהר"מ

נאסר הפסחים דמיטעו רובו שים ועוד דלא חכר שם אלא אחר שקדמו ראשון אבל בשאר מקומות קרו ל' קטן לאשעמו כדמו שהוא קטן בין בכמות שאינו אלא יום א' ובין בחכמות דחמץ ומנח ועוד כדכתיב וכן נאכלתו וכן קטן כאלולתין שוב ישראל עש ככר הראשון. (רמ"ז) ח"י"ט ד"ה הביא כו' דלא תקשה ט'. ז"ע מה אסוף כזה על דברי הר"ב ואפשר דלא קטן לומר דהר"ב לקח זה מהירושלמי ושהר"מ

תוספות הדינים
משנה יא [במשנה] לעשות פסח קטן. וקרא פסח קטן דלא הו' אלא יום אחד ע"ל המפרש ללכות קידוש החודש פי"ג סוף הלכה ט' ע"ל וע"ל דקרא קטן דמשעין כן בששין חתו דאין לצור מחין. הר"ז:

תום אנשי שם
ח"ט ד"ה הביאו כו' שהדבר מסויים כו'. לפ"ו ח"ט הא דקתני ממני הכוזב שכתובה וכו' כלומר מן הדין חו"ל לקבל אלא שלא קבלום מפני הכוזב שכתובה דלא ליתו למישק הכוזב שכתובה. (ע"ז) בא"י דמנכרא מנחה טובא. פי' שישו חכמים הדנה והתם בזהו בלתי מיירי כדקתני ואם הביא כשר דמשעין יחוד שהביא. (ב"ר) בא"י וכו' הכ"מ וכו'. כ' הכ"ד תימא ח"כ היכי אמאי צירוש' דתמורות כמ"ס אשמו גוסים כמקום ודקדקתי בפי' הר"ש ומלחתי דהא דמכב דהי"ט שמונו על אשם הר צבועין דהחזירוהו ליתא דסירולמי הוא על ארסנן שהביאו מלח טו' ע"ז. ואין דבכריו כלום דקדושה שהקשה עמיקרא לק"מ דכבר כ' התי"ט דהתם שאני לפי שהדבר תמיים והבאספתא וכן הרמז"ס מיירי בלתי' חד דעלמא דהתם ודאי אין מחזירין אותו אלא יניחם וכו' ודקדוקו אשר דקדק הוא בלי דקדוק דלע"ז דבירושלמי לא אמרו אלא ח"א אכלו ודאי קאי ולא עוד אלא דה' דא נר נזרד נמי דלתי אר"ס לא שני אלא על הוא דלחות ומסעטם שכתב הר"ב אבל גבי דלבושים מודה דהחזירו ממש דלתי' אלא שהניחום עד עזרת מה בין הכהן אישית דהר צבועים לכל איש דעלמא דבבל יחוד

הדין כן דהא דתגן במנחות ואם הביא כשר מ"מ ע"ל להניחם שם עד שיבא עזרת ויקרא עליהם כמ"ס הר"מ צ"כ מהל' בכורים שהביא וכו' ח"ט: **יא** במשנה פסח קטן. **ב** כ"כ פסחים קודם פסח טי. ונראה כמ"ס הירוש' ג"ל ע"ל דקרא ח"כ פסחים טי. רביס מאוס ר"ס פסח א' וכו' וא"כ באתה ח"כ קודמו שני שמהו ככלל

